

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA STAVEBNÍ

FACULTY OF CIVIL ENGINEERING

ÚSTAV STAVEBNÍ EKONOMIKY A ŘÍZENÍ

INSTITUTE OF STRUCTURAL ECONOMICS AND MANAGEMENT

POSOUZENÍ INVESTIČNÍHO PROJEKTU

ASSESSMENT OF THE INVESTMENT PROJECT

DIPLOMOVÁ PRÁCE

DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. Jakub Zmeškal

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. GABRIELA KOCOURKOVÁ, Ph.D.

BRNO 2022

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ FAKULTA STAVEBNÍ

Studijní program	NPC-SIE Stavební inženýrství – management stavebnictví
Typ studijního programu	Navazující magisterský studijní program s prezenční formou studia
Specializace	bez specializace
Pracoviště	Ústav stavební ekonomiky a řízení

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Student	Bc. Jakub Zmeškal
Název	Posouzení investičního projektu
Vedoucí práce	Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.
Datum zadání	31. 3. 2021
Datum odevzdání	14. 1. 2022

V Brně dne 31. 3. 2021

doc. Ing. Jana Korytářová, Ph.D.
Vedoucí ústavu

prof. Ing. Miroslav Bajer, CSc.
Děkan Fakulty stavební VUT

PODKLADY A LITERATURA

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK. Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3293-0.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe.

3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

OCHRANA František, Jan PAVEL J a Ladislav VÍTEK a kolektiv. Veřejný sektor a veřejné finance, Grada, Praha 2012, ISBN 978-80-247-3228-2

DUFEK, Zdeněk, Jana KORYTÁROVÁ, Tomáš APELTAUER, et al. Veřejné stavební investice. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-322-3.

STRNADOVÁ, Zuzana. Co by měl vědět příjemce dotace. Praha: Grada Publishing, 2019. Finance a investování. ISBN 978-80-247-3076-9.

KORYTÁROVÁ, Jana. Investování, studijní opora VUT FAST, Brno 2009

KORYTÁROVÁ, Jana. Ekonomika investic, studijní opora VUT FAST, Brno 2006

ZÁSADY PRO VYPRACOVÁNÍ

Cílem práce je definovat možný způsob řízení a financování investiční činnosti v ČR a návrh optimálního řízení konkrétního investičního projektu.

1. Investice, investiční rozhodování.
2. Studie proveditelnosti.
3. Dotační politika ČR a EU.
4. Posouzení finanční situace investora.
5. Charakteristika konkrétního investičního projektu.
6. Ekonomické a finanční zhodnocení dané investice.

Požadovaným výstupem je analýza finanční stability konkrétního investora a zhodnocení jeho postupu v investiční činnosti.

STRUKTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE

VŠKP vypracujte a rozčleňte podle dále uvedené struktury:

1. Textová část závěrečné práce zpracovaná podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (povinná součást závěrečné práce).
2. Přílohy textové části závěrečné práce zpracované podle platné Směrnice VUT "Úprava, odevzdávání, a zveřejňování závěrečných prací" a platné Směrnice děkana "Úprava, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací na FAST VUT" (nepovinná součást závěrečné práce v případě, že přílohy nejsou součástí textové části závěrečné práce, ale textovou část doplňují).

Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.
Vedoucí diplomové práce

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá posouzením finanční stability a investiční činnosti v obci. Charakterizuje investice a studii proveditelnosti a popisuje problematiku dotační politiky Evropské unie a České republiky. Dále se práce věnuje ukazatelům finanční analýzy, popisuje konkrétní obec a posuzuje její finanční stabilitu. Také představuje investiční projekty v obci, posuzuje jejich efektivitu a navrhuje další rozvoj obce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Investice, investiční prostor, ekonomická efektivnost, studie proveditelnosti, dotační politika, obec, finanční stabilita, finanční analýza, investiční činnosti, zhodnocení investice, CBA analýza, SWOT analýza

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the assessment of financial stability and investment activities in the municipality. It characterizes investments and feasibility study and describes the grant policy of the European Union and the Czech Republic. The diploma thesis also deals with the indicators of financial analysis, describes a specific municipality and assesses its financial stability. It also presents investment projects in the municipality, assesses their effectiveness and proposes further development of the municipality.

KEYWORDS

Investments, investment space, economic efficiency, feasibility study, grant policy, municipality, financial stability, financial analysis, investment activities, investment evaluation, CBA analysis, SWOT analysis

BIBLIOGRAFICKÁ CITACE

Bc. Jakub Zmeškal *Posouzení investičního projektu*. Brno, 2021. 96 s., 0 s. příl.
Diplomová práce. Vysoké učení technické v Brně, Fakulta stavební, Ústav
stavební ekonomiky a řízení. Vedoucí práce Ing. Gabriela Kocourková, Ph.D.

PROHLÁŠENÍ O SHODĚ LISTINNÉ A ELEKTRONICKÉ FORMY ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že elektronická forma odevzdané diplomové práce s názvem *Posouzení investičního projektu* je shodná s odevzdanou listinnou formou.

V Brně dne 14. 1. 2022

Bc. Jakub Zmeškal
autor práce

PROHLÁŠENÍ O PŮVODNOSTI ZÁVĚREČNÉ PRÁCE

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem *Posouzení investičního projektu* zpracoval(a) samostatně a že jsem uvedl(a) všechny použité informační zdroje.

V Brně dne 14. 1. 2022

Bc. Jakub Zmeškal
autor práce

PODĚKOVÁNÍ

Poděkování je směřováno zejména vedoucí diplomové práce Ing. Gabriele Kocourkové, Ph.D. za její vedení, rady a náležitou pomoc při zpracování této práce. Kromě ní bych však chtěl poděkovat také starostce obce Brusné, paní Janě Sedlákové, za poskytnutí všech podkladů a vstupních dat pro analýzu v této práci.

Obsah

1	Úvod	12
2	Investice, investiční rozhodování	13
2.1	Investice dle předmětu investování	13
2.1.1	Reálné investice	13
2.1.2	Finanční investice	13
2.1.3	Nehmotné investice	14
2.2	Další členění investic	14
2.3	Investiční prostor	14
2.3.1	Výnos	15
2.3.2	Stupeň likvidity	15
2.3.3	Riziko	16
2.4	Investiční rozhodování a strategie	17
2.4.1	Interní faktory	17
2.4.2	Externí faktory	17
2.5	Klasifikace investičních projektů	18
2.5.1	Dle vztahu k rozvoji subjektu	18
2.5.2	Dle věcné náplně	18
2.5.3	Dle formy realizace	19
2.5.4	Dle míry závislosti	19
2.5.5	Dle charakteru peněžních toků	19
2.6	Životní cyklus projektu a hodnocené období	20
2.6.1	Předinvestiční fáze	20
2.6.2	Investiční fáze	21
2.6.3	Provozní fáze	21
2.6.4	Likvidační fáze	21
2.7	Ukazatele ekonomické efektivity	22
2.7.1	Prostá doba návratnosti	22
2.7.2	Diskontovaná doba návratnosti	23

2.7.3	Čistá současná hodnota	23
2.7.4	Index rentability	24
2.7.5	Vnitřní výnosové procento	24
3	Studie proveditelnosti	26
3.1	Studie příležitostí	26
3.2	Předběžná studie proveditelnosti	27
3.3	Studie proveditelnosti	27
3.3.1	Zpracovatelský tým	27
3.3.2	Základní osnova	28
4	Dotační politika ČR a EU	36
4.1	Regionální politika EU	36
4.1.1	Regiony regionální politiky	36
4.1.2	Fondy Evropské unie	38
4.1.3	Získání dotací z ESI fondů	39
4.1.4	Regionální politika a její cíle	40
4.2	Regionální politika ČR	44
5	Vybrané ukazatele finanční analýzy obce	45
5.1	Ukazatele rozpočtového hospodaření	45
5.1.1	Ukazatele salda rozpočtu	45
5.1.2	Ukazatele příjmů	46
5.1.3	Ukazatele výdajů	46
5.2	Ukazatele likvidity	47
5.3	Ukazatele zadluženosti	47
5.4	Ostatní ukazatele	47
6	Charakteristika posuzované obce	48
6.1	Základní informace o obci	48
6.1.1	Historie obce	49
6.1.2	Sport a kultura	49
6.1.3	Zdravotnictví a školství	49
6.1.4	Bydlení	49

6.1.5	Příroda a turismus	50
6.2	Organizační struktura a obyvatelstvo.....	50
7	Posouzení finanční situace obce	51
7.1	Majetková struktura obce	51
7.2	Zdroje krytí majetku.....	52
7.3	Analýza rozpočtového hospodaření.....	53
7.3.1	Struktura rozpočtu, saldo a financování	53
7.3.2	Příjmová strana rozpočtu	56
7.3.3	Výdajová strana rozpočtu	59
7.3.4	Odhady plnění rozpočtu	60
7.4	Analýza likvidity.....	61
7.5	Analýza zadluženosti	62
7.6	Monitoring	62
7.7	Závěr finančního posouzení.....	63
8	Charakteristika hodnocených investičních projektů	64
8.1	Areál Rybníčky Brusné	64
8.1.1	Původní stav.....	64
8.1.2	Současný stav	64
8.2	Posuzované projekty.....	65
8.3	Financování a investiční náklady projektů	69
8.4	Posouzení postupu obce při investiční činnosti	70
8.4.1	Financování	70
8.4.2	Výběrové řízení	70
8.4.3	Dotace	70
9	Ekonomické a finanční zhodnocení investice	72
9.1	Finanční analýza projektu	72
9.1.1	Finanční cashflow – investiční fáze	72
9.1.2	Finanční cashflow – provozní fáze	73
9.1.3	Celkové finanční cashflow projektu	75
9.2	Ekonomická analýza projektu	76

9.2.1	Ocenitelné socioekonomické přínosy	77
9.2.2	Neocenitelné socioekonomické přínosy	79
9.2.3	Celkové ekonomické cashflow projektu	81
9.3	Závěrečné vyhodnocení výsledků.....	81
10	Návrh dalšího rozvoje obce.....	83
10.1	SWOT analýza obce Brusné.....	83
10.2	Návrh dalších investičních možností.....	85
11	Závěr	88
12	Seznam literatury	90
13	Seznam zkratek	92
14	Seznam obrázků, tabulek a grafů	94
14.1	Seznam obrázků	94
14.2	Seznam tabulek	94
14.3	Seznam grafů.....	95

1 Úvod

Územní samosprávné celky, tedy obce, usilují o udržitelný růst a rozvoj a zvýšení kvality života obyvatelstva. Toho je možné dosahovat zejména efektivním hospodařením a vhodným nakládáním s finančními prostředky. Z obecního rozpočtu jsou totiž minimálně z části hrazeny veškeré investice a projekty. Obce mohou vhodným rozpočtovým hospodařením usilovat o finanční stabilitu, minimalizovat finanční rizika, a hlavně získávat volné finanční prostředky využitelné při dalším rozvoji. S touto problematikou se však pojí také správné investiční rozhodování a efektivní řízení investiční činnosti.

Hlavním cílem této diplomové práce je tedy přiblížit problematiku investic a investičního rozhodování, představit konkrétní obec a posoudit její finanční stabilitu, resp. provést analýzu rozpočtového hospodaření a vyhodnotit finanční situaci. Dalším cílem je posoudit konkrétní investiční projekt z hlediska jeho ekonomické výhodnosti a zhodnotit postup obce při investiční činnosti.

Teoretická část práce se bude věnovat obecné definici a členění investic a charakterizuje tzv. investiční prostor. Dále bude věnována pozornost investičnímu rozhodování, životnímu cyklu investičních projektů a ekonomickým ukazatelům používaným při hodnocení investic. Protože je velmi důležité se při investicích správně rozhodovat, celá 3. kapitola bude zaměřena na technicko-ekonomickou studii, tedy studii proveditelnosti, a dále popis jednotlivých částí a používaných metod. Jelikož se práce týká veřejné sféry a obce k financování svých investic hojně využívají dotací, bude celá 4. kapitola věnována dotační politice Evropské unie a regionální politice České republiky. Poslední teoretická kapitola by měla charakterizovat vybrané finanční ukazatele používané při analýze rozpočtového hospodaření a finanční stability obcí.

První polovina praktické části se bude týkat představení obce Brusné, nacházející se ve Zlínském kraji a dále kompletní a podrobnou analýzou rozpočtového hospodaření a tím posouzení finanční stability obce.

Ve druhé polovině praktické části bude pozornost věnována konkrétnímu investičnímu projektu, zejména jeho charakteristice a popisu kontextu a následně jeho posouzením z hlediska ekonomické výhodnosti. Pozornost zde bude věnována také samotnému postupu obce při investiční činnosti.

Na závěr práce budou na základě SWOT analýzy navrženy další možné investiční projekty a tím nastíněn další možný rozvoj obce.

2 Investice, investiční rozhodování

Ekonomický růst daného subjektu (státu, podniku, jednotlivce, ...) je přímo závislý na tom, jakým způsobem tento subjekt hospodaří a nakládá se svými vlastními zdroji a prostředky. Jde zejména o to, jak velký podíl zdrojů vyčlení k okamžité spotřebě a jak velký podíl investuje do spotřeby budoucí.

Pro pojmy investice či investiční činnost máme v odborné literatuře mnoho různých vyjádření a definic. Obecně se však dá investice definovat jako obětování jisté současné hodnoty ve prospěch budoucí nejisté hodnoty.

Investování je možné charakterizovat také jako zvýšení či obnovení současné kapitálové zásoby společnosti. Investice v podstatě představují tok nového kapitálu za určitou dobu. [1]

Investiční činnost je pak charakterizována jako obstarávání hmotného majetku, nehmotných aktiv, nebo finančního majetku použitích současných finančních prostředků subjektu. [2]

2.1 Investice dle předmětu investování

Investovaný kapitál může na základě druhu předmětu, do kterého bylo investováno vyprodukovat buď reálné, finanční, nebo nehmotné investice. [1]

2.1.1 Reálné investice

Jsou spjatý většinou s nějakým reálným hmotným předmětem nebo podnikatelskou činností. Může se jednat např. o podnikání ve výrobě a službách nebo investice do nemovitostí, automobilů, strojů, drahých kovů, vín, uměleckých předmětů a jiných komodit. [1]

2.1.2 Finanční investice

Tento druh investic má povahu majetkové transakce mezi lidmi. Jedná se o papírové kontrakty, na jejichž základě vznikají investorovi určitá majetková práva, která je oprávněn uplatňovat. Tento druh investic tvoří především tzv. cenné papíry. [1]

Mezi finanční investice se řadí:

- peněžní vklady,
- depozitní certifikáty,
- akcie,
- pojistky a renty,

- dluhopisy,
- nemovitostní aktiva,
- ETF fondy,
- finanční spoluúčast na podnikání jiných,
- majetkové a podílové listy,
- opce, termínované kontrakty [1]

2.1.3 Nehmotné investice

Poslední skupinou investic jsou investice nehmotné, jejichž hlavním znakem je to, že k vloženým finančním prostředkům do této investice nelze jednoznačně přiřadit díky nim docílené výnosy. Řadí se sem různé investice do vědy, vzdělání, výzkumu, vývoje, reklamy apod. [1]

2.2 Další členění investic

Podle doby trvání:

- krátkodobé – méně než 1 rok
- dlouhodobé – déle než 1 rok

Podle bezpečnosti:

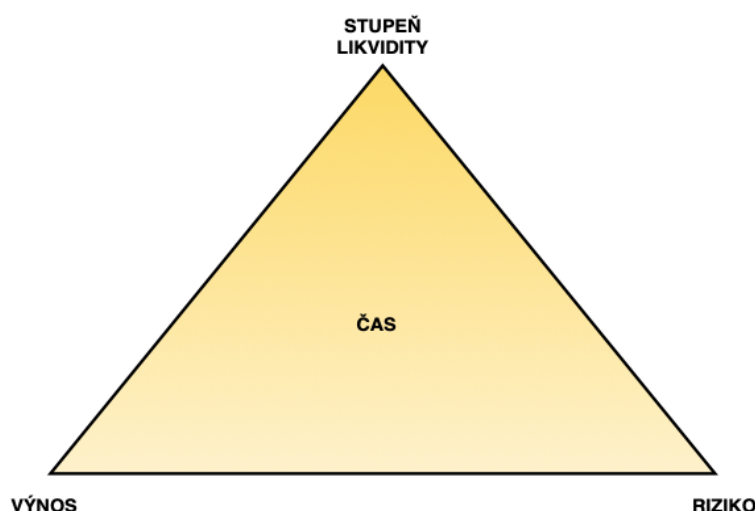
- jisté
- nejisté [4]

2.3 Investiční prostor

Úspěšnost investiční činnosti je závislá zejména na správném odhadu poptávky po daném výstupu investice, např. zboží či služby, na odhadu počátečních investičních a dále provozních nákladů, předpokládaných budoucích výnosů investice, a také odhadu ostatních externích vlivů, jakými jsou např. zdanění, vývoj úrokové míry či vývoj rizikových faktorů.

Při investiční činnosti je velmi důležité sledovat tři základní atributy: stupeň likvidity, riziko a výnos.

Tyto tři znaky mají určitou hodnotu v čase a společně tvoří tzv. základní investiční prostor, viz. obrázek 2.1. [1]

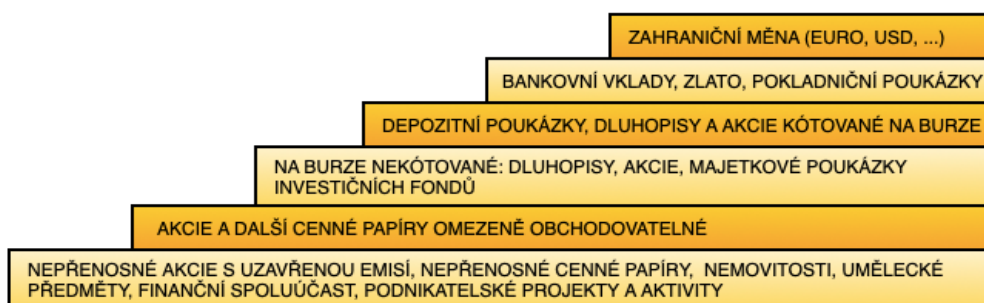
Obrázek 2.1 – Základní investiční prostor [vlastní zpracování dle 1]

2.3.1 Výnos

Výnos obsahuje všechny čisté příjmy plynoucí z investice pod dobu její životnosti, tj. od okamžiku vložení finančních prostředků do investice až po poslední finanční tok (příjem nebo výdaj) plynoucí z investice. [1]

2.3.2 Stupeň likvidity

Likvidita je charakterizována jako schopnost přeměnit kapitál na hotové peníze. Přesněji se tedy jedná o schopnost, resp. rychlost, s jakou je možné přeměnit investici zpět na hotové finanční prostředky. V odborné literatuře je často uváděno tzv. schodiště likvidity, které v tržní ekonomice přehledně člení investice od nejméně likvidních (spodní stupeň) po nejvíce likvidní (vrchol schodiště). [1]

Obrázek 2.2 – Schodiště likvidity [vlastní zpracování dle 1]

2.3.3 Riziko

Riziko investice vyjadřuje možnou odchylku skutečných výnosů investice od výnosů očekávaných. Obecně je investiční riziko chápáno jako míra pravděpodobnosti, že se sníží hodnota investice. Investičních rizik a jejich typů je celá řada, mezi ty základní však patří tržní riziko (riziko volatility), kreditní riziko (úpadek dlužníka), měnové riziko při investování v cizí měně, úrokové riziko, riziko likvidity, případně inflační riziko.

Rizikem je ovlivněna každá investice, avšak některé jsou rizikové více, některé naopak méně. Pro základní přehled byla analytika vytvořena tzv. bezpečnostní pyramida, která přehledně člení investice podle jejich bezpečnosti. V základě pyramidy jsou nejvíce bezpečné investice, přičemž směrem k vrcholu se riziko investic zvyšuje. Tohle členění však nemusí být absolutní, protože je naprosto reálné, že investor může narazit na vysoce rizikovou nemovitost, a stejně tak je naopak možné najít např. akcii s nízkou mírou rizika. Jedná se tedy o velmi zjednodušené schéma. [1][3]

Obrázek 2.3 – Bezpečnostní pyramida [vlastní zpracování dle 1]

Výnos, stupeň likvidity i riziko jsou parametry, které je třeba při každé investici zvážit. Tyto parametry se vzájemně ovlivňují, např. čím větší má investice potenciální výnos, tím větší riziko je s ní spjaté.

Neexistuje žádná investice, která by měla všechny tyto parametry na svých maximech. Ideální investice je taková, která má nejvýhodnější poměr těchto parametrů. Investor se snaží o dosažení co nejvyššího výnosu za co nejnižšího rizika a co nejvyšší likvidity investice.

Od zmíněných parametrů by se měla odvíjet investiční strategie investora. [1]

2.4 Investiční rozhodování a strategie

Investiční rozhodování se řadí mezi nejdůležitější druhy rozhodování v podnicích. Hlavní náplň tvoří rozhodování o přijetí či zamítnutí jednotlivých investičních projektů, které podnik, či daný subjekt zamýšlí. Čím rozsáhlejšího charakteru projekt je, tím větší dopad může na podnik mít. Úspěšnost projektů totiž významně ovlivňuje růst a prosperitu podniku. Jejich neúspěch bývá naopak často příčinou různých komplikací, ne-li dokonce zániku firmy.

Při investičním rozhodování je nezbytné respektovat nejen interní faktory spjaté s firemní strategií, ale také externí faktory. [5]

2.4.1 Interní faktory

Je důležité, aby investiční rozhodování šlo ruku v ruce s vizí podniku, či jeho strategií a přispívalo k její realizaci. Každá podniková strategie by měla být tvořena jednotlivými strategickými složkami, ze kterých by pak měly vycházet příprava, hodnocení a samotný výběr vhodných investičních projektů.

Jedná se o strategie:

- výrobní – rozvoj či utlumení výrobků nebo služeb, či jejich skupin
- marketingová – orientace na určité trhy či skupiny, podpora prodeje, propagace
- finanční – struktura zdrojů financování
- inovační – nové technologie, procesy, produkty
- personální – druhy pracovníků, kompetence, znalosti
- zásobovací – základní druhy vstupů, způsoby jejich zabezpečení [5]

2.4.2 Externí faktory

Externí faktory jsou zejména faktory spjaté s podnikatelským okolním prostředím. Většina z těchto faktorů pro firmu mohou znamenat riziko a nejistotu, a to z toho důvodu, že lze jejich vývoj těžko předvídat. Spadají sem např. ceny vstupních zdrojů (materiál, suroviny, výrobky, ...), tržní situace, chování konkurence, úrokové sazby, inflace apod. Pro efektivní investiční rozhodování je velmi důležité tyto faktory patřičně respektovat a vhodně je integrovat do samotného rozhodnutí. [5]

2.5 Klasifikace investičních projektů

Jednotlivé investiční projekty mohou být členěny různými způsoby. Nejčastěji však dochází k dělení z hlediska vztahu projektu k rozvoji subjektu (podniku, jednotlivce, státu, ...), dle věcné náplně, formy realizace, charakteru peněžních toků, míry závislosti apod. [5]

2.5.1 Dle vztahu k rozvoji subjektu

- rozvojové – projekty zaměřené na růst objemu produkce, rozšíření služeb, vstup na nové trhy. Velkým přínosem těchto projektů je s nimi spojený růst tržeb.
- obnovovací – většinou se jedná o náhradu či modernizaci určitého výrobního zařízení na pokraji své životnosti. Může to být např. se záměrem zachování podnikatelské činnosti či snížení provozních nákladů zapříčiněných stářím výrobního zařízení.
- mandatorní – neekonomicky zaměřené projekty, jejichž cílem je soulad s platnými zákony a nařízeními v určitých odvětvích podnikatelské činnosti. Jedná se zejména o projekty kladoucí důraz na zvýšení bezpečnosti práce či ochranu životního prostředí apod. [5]

2.5.2 Dle věcné náplně

- zavedení nových výrobků a technologií – projekty cílené na nové výrobky, které na trhu již existují.
- výzkum a vývoj nových výrobků a technologií – velmi rizikové a nejisté projekty s poměrně obtížným vyhodnocováním ekonomické efektivity.
- inovace informačních systémů – projekty, u kterých se velmi těžko vyčíslují reálné přínosy. Z toho důvodu se u nich také obtížně hodnotí ekonomická efektivnost.
- zvýšení bezpečnosti provozu a práce
- snížení negativního vlivu na životní prostředí
- infrastrukturní projekty – jedná se např. o vozovky, komunikace, inženýrské sítě, kanalizace apod. Mohou být buď samostatným podnikatelským záměrem nebo mohou být součástí větších projektů. Spadají sem i různá energetická či pomocná zařízení (kotelna, čistírna odpadních vod apod.) [5]

2.5.3 Dle formy realizace

- investiční výstavba – projekty cílené na zvýšení výrobní kapacity, kapacity služeb, technologií nebo obslužných činností. Realizace může proběhnout buď v již existujícím podniku nebo formou tzv. výstavby na zelené louce. Díky samostatnosti těchto projektů se snadněji hodnotí jejich ekonomická efektivnost.
- akvizice – jde o pořízení již existujícího zařízení, podniku, či jeho části. Cílem bývá většinou prodej se ziskem, či vhodné doplnění aktivit pořizujícího subjektu. [5]

2.5.4 Dle míry závislosti

- vzájemně se vylučující projekty – projekty, které není možné realizovat společně, ve stejný čas.
- plně závislé projekty – projekty tvořící ucelený soubor. Pokud dochází k nesplnění jednoho projektu, není možné splnit zadané požadavky.
- komplementární projekty – projekty, které slouží k doplnění či podpoření realizace jiných projektů.
- ekonomicky závislé projekty – jde o rozšíření o nové výrobky, služby či technologie, které mají plnit stejnou nebo podobnou funkci jako dosavadní produkt. Díky zavedení nového takového produktu může dojít k poklesu prodeje na původním produktu.
- statisticky závislé projekty – u dvojice takových projektů je možné pozorovat určitou závislost, např. v pohybu peněžních toků. Růst či pokles peněžních toků může pravidelně vyvolávat stejný pohyb u druhého projektu, nebo také opačný pohyb (záleží na projektu). [5]

2.5.5 Dle charakteru peněžních toků

- se standardními peněžními toky – tyto projekty jsou charakteristické svými zápornými peněžními toky v době výstavby na počátku samotného projektu a kladnými peněžními toky v období provozu. K vystřídání znaménka peněžních toků dojde tedy pouze jednou během životnosti projektu.
- s nestandardními peněžními toky – dochází k častému střídání znaménka peněžního toku v průběhu životnosti projektu. Jedná se zejména o projekty s vysokými výdaji na jejich ukončení (likvidaci), či projekty s předpokládaným rozšířením, opravou, rekonstrukcí apod. v průběhu jejich životnosti. [5]

2.6 Životní cyklus projektu a hodnocené období

Jak již bylo řečeno v předchozích kapitolách, na investiční rozhodování mají zásadní vliv tři základní parametry investičního prostoru, kterého probíhají v čase. Jedná se o výnos, stupeň likvidity a riziko.

V případě stavebních investic se jedná zejména o pořízení dlouhodobého hmotného majetku, který je pořízen, následně užíván a nakonec likvidován. Z tohoto důvodu má při jakémkoli hodnocení, zejména při hodnocení ekonomické efektivity zásadní vliv životní cyklus projektu. Obecně řečeno je životní cyklus charakterizován jako určitý časový interval v letech.

Při hodnocení investičních projektů ve stavebnictví se setkáváme se třemi úrovněmi životních cyklů. Jedná se o životní cyklus projektu stavby, životní cyklus samotné stavby a životní cyklus projektu. [1]

Obrázek 2.4 – Úrovně životních cyklů [vlastní zpracování dle 1]

Životní cyklus projektu se dělí na čtyři fáze, viz. obrázek 2.4. [1]

2.6.1 Předinvestiční fáze

Předinvestiční fáze je velmi důležitá, co se týče úspěšnosti podnikatelského záměru. Z tohoto důvodu je žádoucí klást na ni řádný důraz. Cílem je získat určité podklady a výstupy vhodné pro rozhodnutí o přijetí a uskutečnění podnikatelského záměru. Pomocí různých nástrojů a ukazatelů je zde zjišťována ekonomická efektivnost projektu a jeho proveditelnost z několika hledisek.

Ve fázi iniciace projektu se začíná tzv. studií příležitostí, která je charakterizována jako rozpracování základní myšlenky podnikatelského záměru. Pokračuje se vypracováním předinvestičních studií až po studii

proveditelnosti. Studie proveditelnosti je technickoekonomická studie, na jejímž základě dochází k rozhodování o výhodnosti a vhodnosti podnikatelského záměru či k rozhodování o jeho realizaci. Studii proveditelnosti bude věnována kapitola č. 3.

Hlavním dokumentem při vytváření studií v předinvestiční fázi je projektová dokumentace, která se v této fázi vypracovává. [1]

PŘEDINVESTIČNÍ FÁZE		
INICIACE PROJEKTU		ROZHODOVÁNÍ O PŘIJETÍ PROJEKTU
STUDIE PŘÍLEŽITOSTÍ	PŘEDINVESTIČNÍ STUDIE	STUDIE PROVEDITELNOSTI

Obrázek 2.5 – Předinvestiční fáze projektu stavby [vlastní zpracování dle 1]

2.6.2 Investiční fáze

Inveštní fáze se člení na dvě etapy, projekční a realizační. Náklady na etapu realizační jsou výrazně vyšší. Během této fáze dochází k realizační činnosti projektu, tedy výstavbě projektu včetně uzavírání potřebných smluv, kolaudačního řízení, až po předání projektu do zkušebního nebo trvalého provozu. [1][5]

2.6.3 Provozní fáze

Provozní fáze je zahájena předáním projektu do zkušebního provozu. Spadá sem jednak běžný provoz projektu (stavby), ale také řádná údržba, zdokonalování či opravy a rekonstrukce. Díky řádné údržbě je zaručen dostatečně dlouhý životní cyklus projektu.

Na provozní fázi je třeba nahlížet z krátkodobého i dlouhodobého hlediska. Z krátkodobého hlediska se jedná zejména o počáteční období provozu projektu. Mohou se zde vyskytnout problémy různého charakteru, např. nedostatečná produktivita práce, problémy týkající se výrobních metod, vady stavebního materiálu apod. Z dlouhodobého hlediska se jedná o provozní náklady a výnosy. Všechna možná rizika a nedostatky je nutné řádně zvážit v předinvestiční fázi, aby se předešlo případným komplikacím. [1][5]

2.6.4 Likvidační fáze

Likvidační fáze je poslední fází životního cyklu projektu či stavby. V této fázi projekt už není provozován, nicméně můžeme vykazovat poslední peněžní toky spojené s jeho likvidací. [1]

2.7 Ukazatele ekonomické efektivity

Nedílnou součástí předinvestiční fáze a studie proveditelnosti tvoří hodnocení ekonomické efektivity. Takové hodnocení se provádí vyčíslením hodnot ekonomických ukazatelů, které měří výnosnost finančního kapitálu vloženého do investice, resp. do realizace projektu. [6]

Pro hodnocení ekonomické efektivity projektu se nejčastěji užívá:

- prostá doba návratnosti (PB)
- ukazatele respektující časovou hodnotu peněz
 - diskontovaná doba návratnosti (PO)
 - čistá současná hodnota (NPV)
 - index rentability (PI)
 - vnitřní výnosové procento (IRR) [6]

2.7.1 Prostá doba návratnosti

Doba návratnosti představuje počet let, během kterých projekt vygeneruje kladné peněžní toky ve výši investovaných nákladů. Stručně řečeno je to doba, za kterou se investorovi vrátí investované peníze. Pro projekty s konstantními peněžními toky v jednotlivých letech lze použít rovnici č. 1. [6]

$$PB = \frac{IC}{CF} \quad (1)$$

- PB prostá doba návratnosti
- IC investiční náklady
- CF roční cashflow

V realitě však u projektů konstantní peněžní toky nejsou tak časté. Z toho důvodu se musí užít výpočtu dle rovnice č. 2, kdy se počítá s kumulovaným součtem ročních peněžních toků do výše investičních nákladů. [6]

$$PB = (k - 1) + \frac{\sum_{n=1}^k CF_n - IC}{CF_k} \quad (2)$$

- k počet let horní hranice intervalu
- CF_n peněžní toky v jednotlivých letech

Pokud je hodnota prosté doby návratnosti stejná nebo nižší než předpokládaná životnost projektu, hovoříme o projektu přijatelném. Naopak pokud je prostá doba návratnosti vyšší, je projekt nepřijatelný. [6]

2.7.2 Diskontovaná doba návratnosti

Diskontovaná doba návratnosti je oproti prosté době návratnosti přesnější, a to z důvodu že počítá s časovou hodnotou peněz. Při výpočtu se postupuje obdobně jako u prosté doby návratnosti, avšak počítá se s diskontovanými peněžními toky. [6]

$$PO = (k - 1) + \frac{\sum_{n=1}^k \text{diskontovaných } CF_n - IC}{\text{diskontované } CF_k} \quad (3)$$

Prostá i diskontovaná doba návratnosti není používána jako primární a nejdůležitější ukazatel. Hlavní nevýhodou je totiž to, že tento ukazatel neuvažuje peněžní toky vzniklé po době návratnosti. Vypovídá tedy spíše o likviditě projektu než o jeho ekonomické efektivitě. O ekonomické efektivitě projektu se tedy rozhoduje spíše dynamickými metodami, které jsou popsány v kapitolách 2.7.3, 2.7.4 a 2.7.5. [6]

2.7.3 Čistá současná hodnota

Čistá současná hodnota vyjadřuje přírůstek zdrojů vyvolaný investováním. Jedná se o komplexní ekonomický ukazatel, který vyhodnocuje projekt v rozsahu jeho celého životního cyklu. Ve výpočtu se využívá diskontního faktoru a počítá se s časovou hodnotou peněz.

Výpočet se provádí ve dvou krocích. V prvním kroku se stanoví současná hodnota projektu dle rovnice č. 4. [6]

$$PV = \sum_{i=1}^n \frac{R_i}{(1+r)^i} \quad (4)$$

- PV současná hodnota projektu v Kč
- R peněžní toky v jednotlivých letech v Kč
- i počet let od 1 do n
- n délka hodnoceného období
- r diskontní sazba v %/100

Ve druhém kroku je třeba od současné hodnoty projektu odečíst celkové investiční náklady, přičemž výsledkem je čistá současná hodnota projektu (NPV). [6]

$$NPV = PV - IC \quad (5)$$

- NPV čistá současná hodnota v Kč

- IC celkové investiční náklady v Kč

Pokud je čistá současná hodnota projektu (NPV) vyšší nebo rovna nule, znamená to, že je projekt přijatelný. V případě záporného výsledku se jedná o projekt neefektivní a nepřijatelný. Při rozhodování se dává přednost projektům s vyšším NPV. [6]

2.7.4 Index rentability

Tento ukazatel vyjadřuje počet Kč čistého diskontovaného přínosu na jednu investovanou Kč. Index rentability tedy představuje míru efektivnosti vynaložených prostředků. Využívá se zejména pro porovnávání projektů, např. pokud investor váhá, zda vložit své prostředky do více malých projektů nebo do jednoho velkého.

Index rentability se vypočte jako podíl čisté současné hodnoty a investičních nákladů, viz. rovnice č. 6. [6]

$$IR = \frac{NPV}{IC} = \frac{(\sum_{i=0}^n CF_i)}{-\sum_{i=0}^x CF_i} \quad (6)$$

- IR index rentability
- CF peněžní tok v Kč
- n počet let hodnoceného období
- x počet let výstavby

Pokud je výsledek ukazatele kladný, jedná se o přijatelný projekt. Čím je hodnota vyšší, tím je projekt výhodnější. K investici je vhodné vybrat projekt s nejvyšším indexem rentability. [6]

2.7.5 Vnitřní výnosové procento

Vnitřní výnosové procento (IRR) bývá charakterizováno jako výnos, při kterém předpokládané peněžní toky vytvoří nulovou čistou současnou hodnotu (NPV).

K výpočtu se používá metoda lineární interpolace, a to v následujících krocích:

- stanoví se odhad hodnoty IRR
- s odhadovaným IRR se provede výpočet NPV

$$NPV = \sum_{i=0}^n \frac{CF_i}{(1+r)^i} = 0 \quad (7)$$

- výsledné NPV se porovnává s rozhodovacími kritérii
 - NPV=0 odhad je správný

- NPV>0 odhad je nízký
- NPV<0 odhad je vysoký
- postup se opakuje, dokud není dosaženo kladného a záporného NPV
- poté se dosadí hodnoty do interpolačního vzorce a stanoví se skutečná hodnota IRR [6]

$$IRR = r_1 + \frac{NPV_+}{|NPV_+| + |NPV_-|} \times (r_2 - r_1) \quad (8)$$

- r_1 odhadované IRR pro kladnou NPV
- r_2 odhadované IRR pro zápornou NPV

Projekt se vyhodnotí jako přijatelný pouze v případě, že je hodnota IRR vyšší než hodnota diskontní sazby projektu. [6]

3 Studie proveditelnosti

Tato kapitola je věnována nejdůležitější technickoekonomické studii, tj. studii proveditelnosti. Jelikož se však v předinvestiční fázi projektu vypracovává více dokumentů, je vhodné okrajově zmínit i ostatní.

Technickoekonomické studie jsou dokumenty vypracováváné v době předinvestiční fáze projektu. Vytvářejí se za účelem zjištění proveditelnosti projektu, a to jak po stránce ekonomické a finanční, tak i technické. Mezi tyto studie se řadí studie příležitostí, předběžná studie proveditelnosti a studie proveditelnosti. [1]

3.1 Studie příležitostí

Tento dokument tvoří základ předinvestiční fáze. Definuje celou řadu investičních příležitostí. Dochází zde k základnímu propočtu a vyhodnocení, zda má smysl se projektem dále zabývat. Tato studie je stručnější než následující studie proveditelnosti, avšak slouží jako určitý filtr pro výběr potenciálně výnosných a vhodných investic a pro vyřazení těch nevhodných. Nevhodné investice jsou ty, u kterých se zjistí zjevně vysoké riziko nebo nízká efektivnost výnosů. Dalším důvodem pro vyřazení potenciální investice může být příliš velká kapitálová náročnost. Studie příležitostí obsahuje pouze základní a stručné informace bez jakýchkoli podrobných analytických propočtů. [1]

Studie příležitostí by měla obsahovat:

- základní popis výstupu (produktu, služby) investice
- cíle investora
- potenciální zákazníci a jejich problémy a potřeby
- využití záměru na trhu, existující poptávka
- existující konkurence a prostředí
- potřební pracovníci, personál, finanční prostředky
- hrozby, příležitosti
- rizika
- hrubé ekonomické propočty budoucích výnosů a návratnosti [7]

Při tvorbě studie příležitostí bývá využíváno různých metod, např. SMART stanovení cílů, SWOT analýza, Porterův model 5 sil, PESTEL analýza okolí apod. [7]

3.2 Předběžná studie proveditelnosti

Tato studie se svou strukturou a osnovou podobá studii proveditelnosti, avšak není tak podrobná a přesná. Vypracovává se v případě, kdy má investor na výběr více možností investice a nechce pro každou z nich investovat do nákladné studie proveditelnosti. Dá se říct, že se jedná o takový předstupeň, který slouží k rozhodnutí, zda má smysl v projektu pokračovat a vynaložit finanční prostředky na vytvoření studie proveditelnosti.

Předběžná studie proveditelnosti obsahuje:

- téma strategie projektu
- technické a technologické řešení
- způsob propagace, marketingové pojetí
- velikost (kapacita) a umístění
- stručný harmonogram realizace
- personální uspořádání

Jednotlivé návrhy projektu jsou poté vyčísleny do konkrétní podoby finančních toků. [1]

3.3 Studie proveditelnosti

Studie proveditelnosti, jakožto základní a nejdůležitější instrument v investičním rozhodování, má za cíl definovat a poskytnout všechny informace potřebné ke kvalifikovanému rozhodnutí o realizaci či zamítnutí zamýšleného investičního projektu. Jedná se zejména o informace technické, ekonomické, finanční, manažerské apod., s přihlédnutím k různým rizikům plynoucím ze samotného investičního rozhodnutí.

Ve studii jsou zohledněny a posouzeny všechny investiční varianty a realizovatelnost záměru, na základě čehož slouží k investičnímu rozhodnutí buď vlastníka projektu, případně investora či potenciálního věřitele. Studie je využívána v předinvestičních fázích projektů v soukromém i veřejném sektoru.

V případě rozhodnutí o přijetí a následné realizaci projektu slouží studie proveditelnosti jako důležitý podklad pro projektový management v dalších fázích projektu. [1]

3.3.1 Zpracovatelský tým

Vzhledem k důležitosti tohoto dokumentu jsou z profesního hlediska na zpracování studie proveditelnosti kladeny velmi vysoké nároky. Zpracovatelský tým by měl být tvořen převážně z kvalifikovaných ekonomů a projektantů, a to

zejména z důvodu vzájemných souvislostí mezi finanční a technickou stránkou projektu. Tito odborníci spolu při vytváření studie úzce spolupracují.

Konkrétní složení zpracovatelského týmu závisí na typu, rozsahu a podmínkách projektu, avšak obecně tento tým tvoří:

- hlavní ekonom
- specialista na marketing
- specialista v oblasti managementu
- stavební inženýr
- strojní inženýr
- daňový a finanční specialista
- specialista v oblasti životního prostředí a ekologie [1]

3.3.2 Základní osnova

1	PŘEHLED VÝSLEDKŮ PODLE JEDNOTLIVÝCH KAPITOL
2	SOUČASNÝ STAV A CHRONOLOGICKÝ VÝVOJ PROJEKTU
3	ANALÝZA TRHU
4	DODÁVKY SUROVIN A MATERIÁLŮ
5	UMÍSTĚNÍ STAVBY A JEJÍ DOPADY NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
6	TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROJEKTU
7	ORGANIZAČNÍ A REŽIJNÍ NÁKLADY VÝSTAVBY A PROVOZU
8	LIDSKÉ ZDROJE
9	ČASOVÝ PLÁN REALIZACE PROJEKTU
10	FINANČNÍ A EKONOMICKÁ ANALÝZA
11	ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ PROJEKTU

Obrázek 3.1 – Základní obsah studie proveditelnosti [vlastní zpracování dle 1]

Přehled výsledků podle jednotlivých kapitol

V této kapitole je obsažen přehled základních informací o projektu a jeho výstupech včetně stručné interpretace výsledků ekonomických ukazatelů a výše nákladů. Jedná se o celkový a stručný souhrn celé studie proveditelnosti. Tato kapitola zkrátka poskytuje základní a komplexní přehled o investičním záměru. Měl by zde být napsán hlavně název projektu, jeho smysl a zaměření, budoucí výstupy poskytované projektem, umístění projektu a jeho kapacita a významná specifika projektu. [1]

Současný stav a chronologický vývoj projektu

Jsou zde zaznamenány základní identifikační údaje zadavatele a zpracovatele studie proveditelnosti. Pro konkrétní podobu projektu i jeho následný úspěch je

klíčová analýza potřeb regionu. Z tohoto důvodu je v této kapitole zařazena analýza a popis lokality, ve které je projekt realizován. Dále je hodnocena výchozí situace projektu, analýza prostředí, dopad na infrastrukturu a podobné subjekty apod. Je zde charakterizována také míra ovlivnění a předvídané účinky projektu na investiční prostor a definována opatření týkající se projektu, a to v různých oblastech, např. průmyslová, společenská, finanční.

Tato kapitola musí obsahovat také odůvodnění způsobu hodnocení a výběru ekonomických ukazatelů a dále musí definovat určitá rizika spjatá s realizací projektu. [1]

Analýza trhu

Tato kapitola se nezabývá ničím jiným než marketingem. Je třeba jasně stanovit, pro koho budou určeny budoucí výstupy projektu a jaká po nich bude poptávka.

V prvé řadě by měl být proveden marketingový výzkum, a to ještě před zahájením plánování marketingové strategie. Jedná se zejména o obstarání informací o trhu, jejich analýzu a syntézu. Po zpracování těchto informací by mělo být jasno o velikosti poptávky a dále potřeby a charakter potenciálních zákazníků.

Během marketingového výzkumu dochází ke zpracování analýz strategické povahy.

Nejčastěji jsou používány tyto analýzy strategické povahy:

- **SLEPT analýza** – je nástrojem sloužícím k analýze změn v okolí projektu a vyhodnocuje případné dopady těchto změn na projekt, a to na základě několika faktorů
 - sociální – demografické charakteristiky, makroekonomické charakteristiky trhu práce, sociálně kulturní aspekty, dostupnost pracovní síly
 - právní a legislativní – platnost a funkčnost zákonů, norem a předpisů
 - ekonomické – makroekonomické ukazatele, finanční zdroje, daňové faktory
 - politické – politická pevnost státu, politickoekonomické faktory, hodnocení vnějšího okolí státu
 - technické – obecná technologická vyspělost, podpora státu ve sféře výzkumu

- **Porterův model** – nazývá se také jako analýza pěti tržních sil. Model definuje soutěživost na trhu, a zkoumá stav konkurenčního prostředí v dané oblasti či oboru projektu.

Stav konkurenčního prostředí je závislý na působení pěti sil:

- potenciální konkurenti – riziko vstupu potenciálních konkurentů
- stávající konkurence – rivalita mezi stávajícími konkurenty
- smluvní síla odběratelů
- smluvní síla dodavatelů
- substituční výrobky a jejich hrozba

V této analýze bývá někdy uvažována také šestá síla, kterou je vláda.

- **SWOT analýza** – funguje na principu dosažení úspěchu projektu prostřednictvím maximalizace silných stránek a příležitostí a minimalizace slabých stránek a hrozeb.

Dochází k analýze interního prostředí (silné stránky, slabé stránky) i externího prostředí (příležitosti, hrozby). V externí analýze jsou zkoumány příležitosti a hrozby vycházející z vnějšího prostředí, v interní analýze jsou zkoumány silné a slabé stránky projektu, jako jsou např. vnitřní zdroje, různá vnitřní omezení, nedostatky apod.

[1][6]

Obrázek 3.2 – SWOT analýza [8]

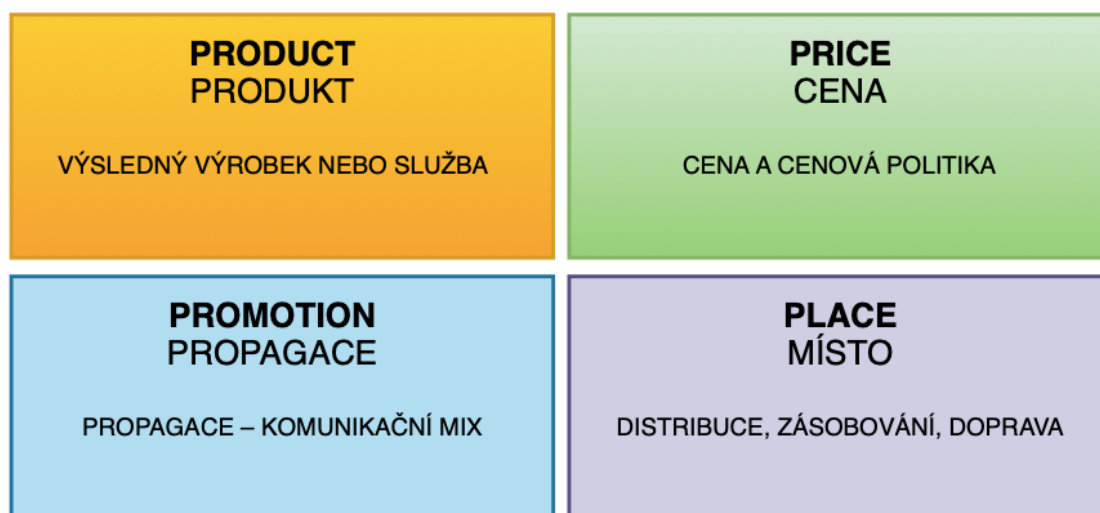
Na výsledcích výše zmíněných analýz je závislý výběr vhodných marketingových nástrojů při tvorbě marketingové strategie.

Hlavní náplní marketingové strategie je vymezit hlavní vizi či směr záměru a určit cestu k jeho docílení. Při vytváření marketingové strategie je nutné se zamyslet nad následujícími pojmy.

- poslání záměru – prezentace základních vlastností a funkcí projektu (produkt) ve vztahu k zákazníkům
- hlavní strategický cíl záměru – čeho by mělo být docíleno realizací záměru
- zvolené strategie – způsoby a vybrané metody, prostřednictvím kterých má být dosaženo výsledku

V rámci marketingové strategie je často využíván tzv. **marketingový mix**, což je skupina marketingových nástrojů, které podnikatelské subjekty využívají k přizpůsobení nabídky potenciálním zákazníkům, a tím docílení vyšší poptávky po jejich produktech či službách. [1][6]

Jedná se o čtyři marketingové nástroje označované jako 4P:

Obrázek 3.3 – Marketingový mix – schéma 4P [vlastní zpracování dle 6]

- product – jedná se o přehled a charakteristiku poskytovaných produktů či služeb a také definici toho, jakou potřebu bude tento produkt na trhu uspokojovat
- price – spadá sem produktová cena včetně různých slev, srážek, termínů splatnosti, úvěrových, platebních a obchodních podmínek
- promotion – detailní charakteristika komunikačních kanálů, které budou užívány. Řadí se sem především reklama, podpora prodeje, public relations, image produktu, přímá marketing a prodejní personál, případně point of sales.
- place – charakteristika distribučních cest, pokrytí trhu, zásoby, doprava, logistika [1][6]

Dodávky surovin a materiálů

V této kapitole jsou obsaženy technickoekonomické rozborů materiálůvých vstupů a jejich dodávek. Tyto materiálůvé vstupy se specifikují s ohledem na kvalitativní předpoklady, množství, zdroje či předpokládané jednotkové náklady. Pro rozborů a výpočty se tyto nákladové položky člení na fixní a variabilní.

Náklady na materiál a energie tvoří značnou část výrobních nákladů. Z tohoto důvodu mají významný vliv na výsledný zisk projektu. Selekce materiálu a surovin probíhá na základě těchto parametrů:

- předpokládaná dostupnost materiálůvých vstupů po celou dobu životnosti projektu
- kvalita materiálu a surovin
- vzdálenost materiálůvých zdrojů a jejich vztah k dopravním nákladům
- možnost náhrady materiálu za jiný (substituce)
- rizika spojená s pořízením materiálu (dostupnost pojistné zásoby, politické vlivy, vývoj kurzů při importu materiálu)
- cenová úroveň dodavatelů (garance, platební podmínky apod.) [1][6]

Umístění stavby a její dopady na životní prostředí

Umístění projektu se většinou řeší v několika způsobech a alternativách z nichž se poté vyvine optimální varianta, pro jejíž výběr jsou základem zejména požadavky na infrastrukturu, pracovní síly a požadavky na vliv na životní prostředí.

Optimální varianta musí být poté doplněna o:

- popis geografických a geologických podmínek
- popis místních podmínek infrastruktury
- tabulka s informacemi o parcelách (číslo, výměra, druh pozemku, vlastník, právní úprava)
- předpokládané náklady na pozemek
- provozní náklady související s pozemkem
- dopady na okolní prostřední spojené s výstavbou

Výstupem této kapitole je zejména vyčíslení celkových nákladů na pozemek či pozemky a nákladů na ochranu životního prostředí. [1][6]

Technické řešení projektu

Kapitola poskytuje základní údaje k navržení možných variant. Ideální varianta je pak definována včetně zdůvodnění výběru. Technické řešení projektu se člení na část technologickou a část stavební.

Technologická část popisuje:

- základní údaje o použitých technologiích a metodách
- potenciální technologie a zdůvodnění
- ocenění investičních a provozních nákladů
- popis strojního zařízení a potřebných zdrojů
- ocenění nákladů na zařízení a prvotní zásobu náhradních dílů a nástrojů k nim potřebným

Stavební část se člení na přípravu a rozvoj pozemku, budovy a zvláštní stavební díla, přičemž jsou zde poskytnuty základní informace pro určení potřeby stavebních prací. Přihlíží se také k dostupnosti a kvalitě pracovních sil či stavebních materiálů.

Hlavním výstupem kapitoly je vyčíslení celkových investičních nákladů, resp. jejich odhad, a jejich časový harmonogram. Do investičních nákladů spadají náklady na pořízení technologie, náklady na stroje a zařízení a dále náklady na stavební objekty.

Při odhadu celkových investičních nákladů je možné postupovat několika způsoby, avšak vždy je třeba zohlednit také roční míru inflace a vývoj devizových kurzů, odlišnosti v místních podmínkách, normy a zákony týkající se bezpečnosti práce a životního prostředí a v neposlední řadě také přístupnosti a připravenost lokality, ve které je projekt realizován. [1][6]

Organizační a režijní náklady výstavby a provozu

Obsahem této kapitoly je zejména popis organizace výstavby a rozdělení odpovědnosti při výstavbě, a to v různých činnostech (kontrolní dohled, řízení, koordinování, ...).

Kromě popisu řízení a organizace výstavby musí být charakterizováno také řízení a organizace provozu, a dále organizační struktura, ze které vzejdou požadavky na počet jednotlivých pracovníků.

Hlavním výstupem této kapitoly je vyčíslená výše režijních nákladů a časový plán jejich vynakládání. Režijní náklady jsou částí provozních nákladů a měly by být v této kapitole nejen sepsány, ale i rozčleněny podle skupin. [1][6]

Lidské zdroje

Při realizaci projektu je důležité počítat s určitým počtem pracovních sil. Kromě zajištění těchto pracovních sil je nezbytná také jejich patřičná kvalifikace, zkušenosti a odbornost.

Při plánování pracovních sil je prvním krokem zjištění situace na trhu v okolním prostředí projektu, resp. vyhodnocení nabídky a poptávky po pracovní síle v daném regionu. Poté je možné na základě dalších podkladů, jakými jsou např. technologické a organizační řešení projektu či platové podmínky nebo požadavků na kvalifikaci pracovníků vytvořit samotný plán pracovních sil. Tento plán musí být patřičně zdůvodněn.

Poté se provádí odhad osobních nákladů, do který spadá výše nákladových mezd, sociální a zdravotní pojištění a případné ostatní osobní náklady. Při výpočtech se nesmí zapomenout také na náklady na pracovní sílu v předvýrobní fázi projektu. Při výpočtu ekonomického hodnocení se osobní náklady člení na fixní a variabilní.

V této části musí být obsaženy taky požadavky na profesní způsobilost personálu a ostatních pracovníků. Výstupem této části studie proveditelnosti je přehled mzdových nákladů a jejich celková výše, rozčleněný dle jednotlivých mzdových kategorií. [1][6]

Časový plán realizace projektu

Bývá zde vytvořen podrobný prováděcí plán a časový plán jednotlivých prací, resp. jejich harmonogram. V této kapitole bývají také naznačeny určité dohody, jakými jsou např. dohody rámcového plánu stavebních prací, financování, nákupu pozemku apod.

Důležitým bodem je také vytvoření rámcového harmonogramu realizace projektu např. ve formě síťového grafu, který dále poslouží pro časové rozdělení nákladů na realizaci a jejich případné rovnoměrné rozložení. [6]

Finanční a ekonomická analýza

Je to klíčová část studie proveditelnosti, protože zde dochází k výpočtu a vyhodnocení informací potřebných k investičnímu rozhodnutí o přijetí projektu, či jeho zamítnutí.

Tato kapitola má několik systematických kroků:

- stanovení celkových investičních nákladů projektu
- stanovení celkových provozních nákladů projektu

- výpočet výrobních nákladů, včetně nákladové položky odpisů
- provedení analýzy nejvhodnějšího způsobu financování, včetně nákladů na toto financování
- výpočet celkových výnosů projektu na základě projektované kapacity a jednotkových cen poskytovaných výrobků či služeb
- zpracování výnosových a nákladových položek do výkazu zisku a ztrát a investičního cashflow
- řešení problematiky rizik [1][6]

Závěrečné hodnocení projektu

Zde se nacházejí výpočty ekonomické efektivity a proveditelnosti záměru. [6]

4 Dotační politika ČR a EU

Územní samosprávné celky, tedy obce, mají při financování investičních projektů možnost využít dotací ze státních či krajských rozpočtů ČR, nebo ze strukturálních a investičních fondů Evropské unie.

4.1 Regionální politika EU

Regionální politika je jednou z částí politiky soudržnosti a představuje nástroj, který napomáhá vyrovnávat nerovnováhu či rozdílnost (ekonomickou, sociální a hospodářskou) mezi jednotlivými regiony. Snižováním těchto rozdílů pak dochází k vytváření jednotného trhu.

Regionální politika EU je cílena zejména na zvýšení konkurenceschopnosti firem, hospodářský růst, zlepšování kvality života obyvatel, např. vytvářením nových pracovních míst. [9][10]

Regionální politika je realizována prostřednictvím fondů EU, kterým je věnována kapitola 4.1.2.

4.1.1 Regiony regionální politiky

Pro členění jednotlivých regionů byl zaveden systém NUTS. Jedná se o zkratku pro jednotnou nomenklaturu územních statistických jednotek. Díky tomuto systému, jehož vznik je datován do roku 1988, je monitoring a analýza sociální či ekonomické situace v jednotlivých regionech daleko jednodušší a efektivnější. [9]

V systému NUTS jsou všechny regiony podle počtu obyvatel rozčleněny do 3 hlavních úrovní. Evropské fondy jsou cíleny převážně na územní celky úrovně NUTS II, viz. tabulka 1.

V České republice se nachází 14 krajů, přičemž na základě počtu obyvatel by všechny spadaly do úrovně NUTS III. Z tohoto důvodu musely při vstupu České republiky do EU vzniknout tzv. regiony soudržnosti. Ty se skládají z jednoho či více krajů a díky tomu spadají do kategorie NUTS II. [10]

Tabulka 4.1 – Úrovně NUTS podle počtu obyvatel [vlastní zpracování dle 10]

Úroveň	Doporučený minimální počet obyvatel	Doporučený maximální počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

V ČR se v současnosti nachází 8 regionů soudržnosti, které jsou znázorněny na obrázku 4.1. [10]

Obrázek 4.1 – Regiony soudržnosti ČR [11]

Kromě úrovně NUTS existují níže postavené jednotky LAU I a LAU II, do nichž v rámci ČR spadají okresy a jednotlivé obce. Pro čerpání prostředků z fondů EU však tyto úrovně nejsou podstatné. [10]

Tabulka 4.2 – Úrovně NUTS a LAU v ČR [vlastní zpracování dle 10]

Úroveň	Název	Počet jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Region soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU I	Okresy	76 + 15 pražských obvodů
LAU II	Obce	6 258

4.1.2 Fondy Evropské unie

Fondy EU jsou označovány jako evropské strukturální a investiční fondy (ESI). Jak již bylo zmíněno, jsou hlavním nástrojem k realizaci regionální politiky, a tedy i politiky soudržnosti EU. ESI fondy nacházejí využití zejména pro snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi jednotlivými regiony. Fondy spravuje Evropská komise společně s členskými státy EU. Finanční prostředky z těchto fondů jsou čerpány přes tzv. operační programy. [9][10]

EFRR – Evropský fond pro regionální rozvoj

Cílí na modernizaci a posílení hospodářství. To znamená, že jsou prostředky z tohoto fondu používány především na infrastrukturní projekty, jakými jsou např. výstavba nových silnic a železnic, budování stokových systémů, rozvoj a obnova sportovních areálů, výsadba regenerační zeleně, a spoustu dalších. Objemem finančních prostředků se jedná o největší ESI fond a vznikl už v roce 1975. [12]

ESF – Evropský sociální fond

Jedná se o nejstarší evropský fond. Oproti EFRR je zaměřen pouze na neinvestiční, tedy neinfrastrukturní projekty. Do takových projektů se řadí např. rekvalifikace nezaměstnaných, tvorba speciálních programů pro osoby se specifickými potřebami či vývoj inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance. Obecně řečeno je hlavním cílem tohoto fondu podpořit aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. [12]

FS – Fond soudržnosti

Tento fond může být jinak označen také jako Kohezní fond. Je určen k podpoře rozvoje chudších členských států, kde se snaží o snížení rozdílů hospodářské a sociální nerovnosti a podporu udržitelného rozvoje. V souvislosti s fondem soudržnosti jsou jako chudší členské státy myšleny státy, jejich hrubý národní důchod (HND) je menší než 90 % průměru EU.

Prostředky z fondu plynou převážně na dopravní infrastrukturu většího rozsahu, ochranu životního prostředí a oblast obnovitelných zdrojů energie. [12]

EZFRV – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova

Tento fond v roce 2007 nahradil Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond. EZFRV je finančním nástrojem určeným k podpoře rozvoje venkova a spadá do společné zemědělské politiky EU. Finanční prostředky jsou cíleny hlavně na

zvýšení konkurenceschopnosti lesnictví a zemědělství a zlepšení kvality životního prostředí a života ve venkovských oblastech. [12]

ENRF – Evropský námořní a rybářský fond

Tento fond vznikl především pro podporu rybolovu a patří do společné rybářské politiky EU. Finanční prostředky jsou určeny hlavně projektům vedoucím k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Financuje projekty týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu, např. odbahnění rybníků. Kromě toho jsou však prostředky fondu investovány také do modernizace zpracovatelského průmyslu, modernizaci plavidel apod.

Do evropských fondů spadá také několik dalších, avšak v této práci se jimi nebudeme zabývat. Výše bylo zmíněno 5 hlavních ESI fondů. [12]

4.1.3 Získání dotací z ESI fondů

Při procesu získávání dotace musí žadatel projít několika dílčími kroky.

- 1) Vytvoření podrobného projektového záměru
 - předmět projektu, jasně specifikovaný cíl, cílová skupina, financování
- 2) Výběr vhodného operačního programu
- 3) Podání žádosti o podporu
 - dokument, který rozhodne o přijetí či zamítnutí žádosti
- 4) Posouzení žádosti o podporu
 - posouzení řídicím orgánem dle kritérií uvedených ve výzvě
- 5) Realizace projektu
 - podpis smlouvy s podrobnou specifikací podmínek pro realizaci
- 6) Žádost o platbu
 - obdržení finančních prostředků na základě žádosti, přičemž platby mohou mít různé podoby
- 7) Vyhodnocení a vyúčtování
 - při předložení žádosti o platbu je nutné prokázat, že výdaje odpovídají podmínkám obsažených ve smlouvě
- 8) Kontrola na místě
 - kontroly mohou přijít přímo na místo realizace. Nejčastěji se týkají projektové dokumentace či fyzického stavu projektu
- 9) Publicita projektu
 - subjekt, který obdržel dotaci o tom musí patřičně informovat
- 10) Udržitelnost projektu
 - po dokončení realizace musí být projekt udržován naživu i bez dotací po dobu určenou ve smlouvě, nejčastěji pět let [13]

4.1.4 Regionální politika a její cíle

Pro dosažení cílů regionální politiky EU je využíváno strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Tato strategie, nazývána také **Strategie Evropa**, představuje hlavní hospodářskou reformní agendu EU a většinou je plánována na desetileté období. Hlavním cílem je dosahovat hospodářského růstu a zvyšovat zaměstnanost. [9]

K podpoře realizace těchto strategií jsou pak určena tzv. **programová období**, což jsou sedmileté cykly, ve kterých se čerpají prostředky ze strukturálních fondů. [14]

Tyto finanční prostředky se z fondů čerpají skrze tzv. **operační programy (OP)**, které slouží k dosažení cílů v určitém regionu. Jedná se o základní strategické dokumenty finanční a technické podpory. Je nutné, aby v těchto programech byly charakterizovány konkrétní cíle a priority. Dále jsou zde také upřesněny podmínky žádostí o dotace. [15]

Strategie Evropa 2020

Tato strategie vymezuje pět hlavních cílů, k jejichž splnění by mělo dojít nejpozději do konce roku 2020.

- 1) zaměstnanost – zaměstnáno 75 % lidí ve věku 20–64 let
- 2) výzkum a vývoj – investovat 3 % HDP EU do výzkumu a vývoje
- 3) klima a energetická udržitelnost – 20% zredukování emisí skleníkových plynů oproti roku 1990, 20 % energie z udržitelných zdrojů, 20% nárůst úspory energie
- 4) vzdělání – 10% snížení studentů, kteří nedokončí vzdělání
- 5) boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení – minimálně o 20 milionů méně lidí ohrožených těmito negativními faktory [9]

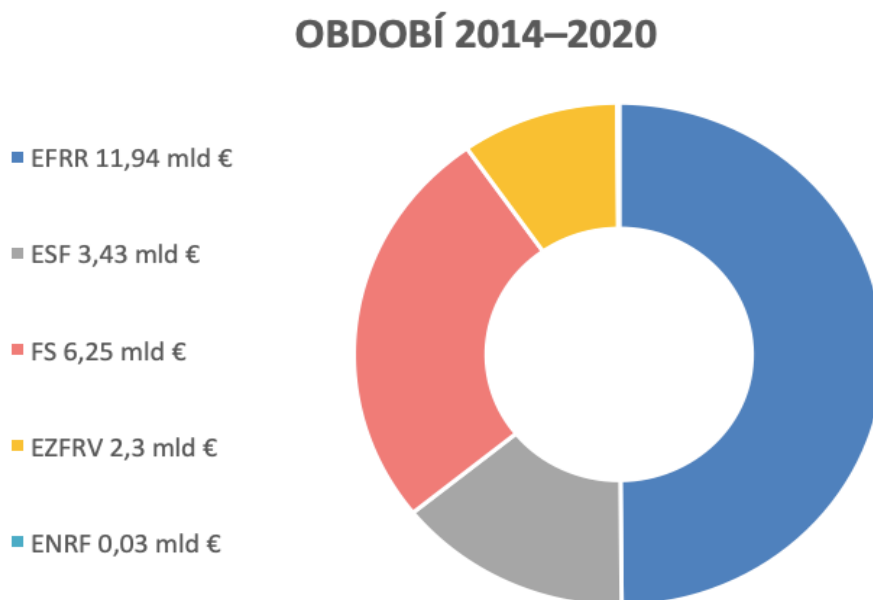
Programové období 2014–2020

Jak již bylo zmíněno, programové období je určeno k podpoře strategie EU. V tomto období byla regionální politika realizována zejména prostřednictvím tří hlavních fondů, a to EFRR, FS a ESF. Hlavními cíli pro programové období 2014–2020 byly:

- 1) Investice pro růst a zaměstnanost (97,2 %) – financování pomocí Evropského sociálního fondu, Evropského fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti
- 2) Evropská územní spolupráce (2,8 %) – financování pomocí Evropského fondu pro regionální rozvoj [14]

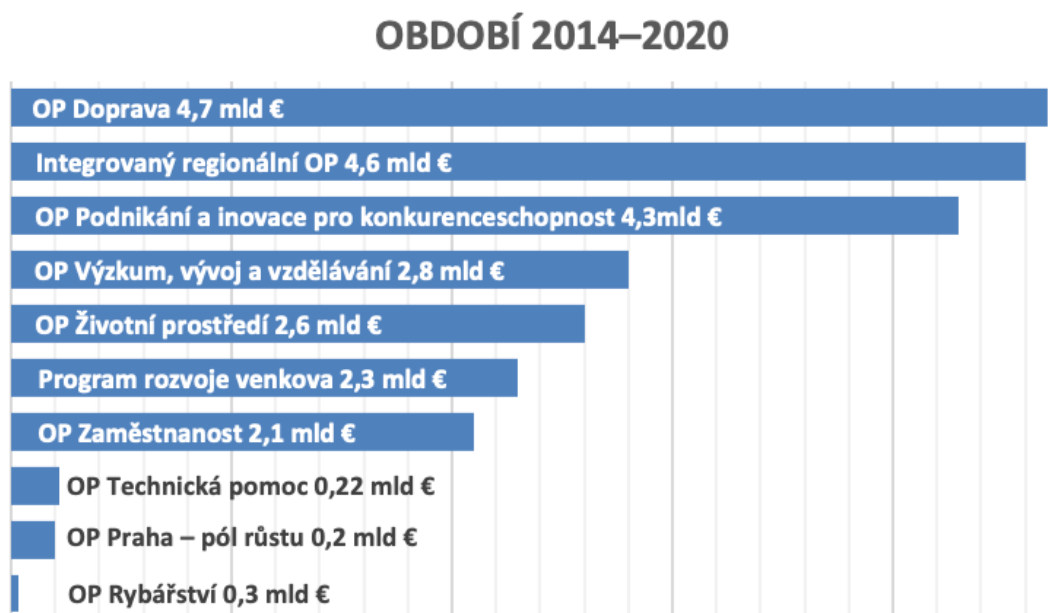
Z ESI fondů bylo pro Českou republiku na programové období 2014–2020 vyhrazeno 23,95 miliard euro. Výše a podíl čerpaných finančních prostředků z jednotlivých fondů lze vidět na grafu 4.1. [12]

Graf 4.1 – Prostředky fondů čerpané ČR [vlastní zpracování dle 12]

Operační programy v období 2014–2020

Graf 4.2 – Rozdělení prostředků mezi OP [vlastní zpracování dle 14]

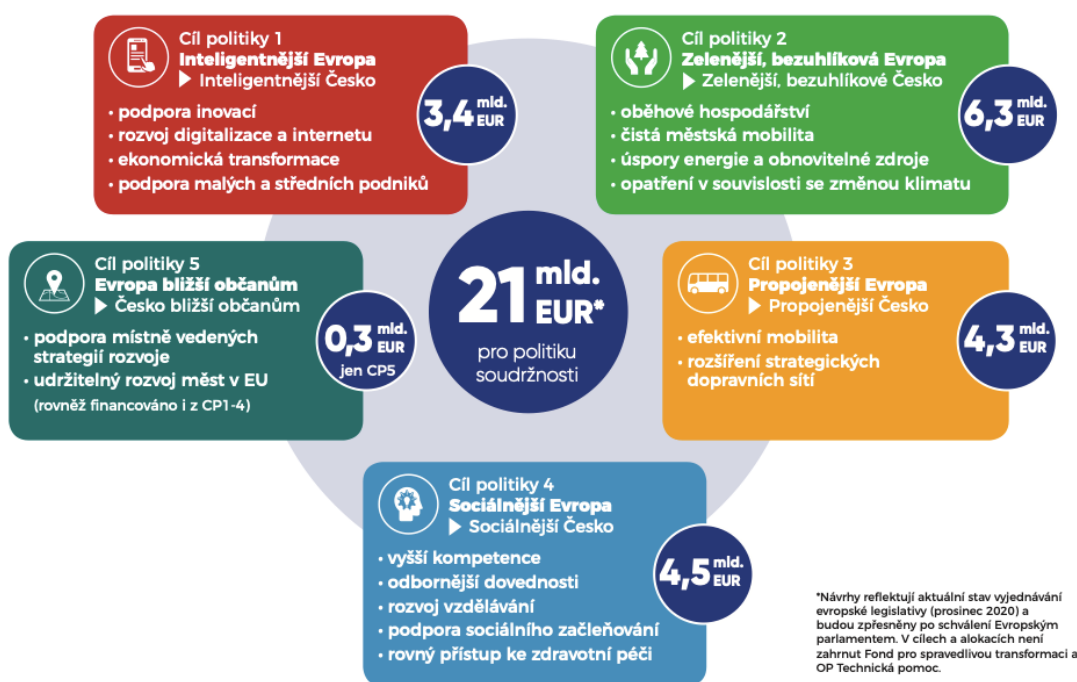

Operační programy (OP) slouží k dosažení a naplňování cílů v určitém regionu. Výše zmíněné finanční prostředky z ESI fondů Česká republika v tomto období čerpala skrze deset operačních programů, viz. graf 4.2. [14][15]

Evropa po roce 2020 a programové období 2021–2027

V tomto období jde především o modernizaci hlavní investiční politiky EU, tedy politiky soudržnosti. Důvodem je stále velká nerovnováha životní úrovně mezi jednotlivými členskými státy a jejich regiony.

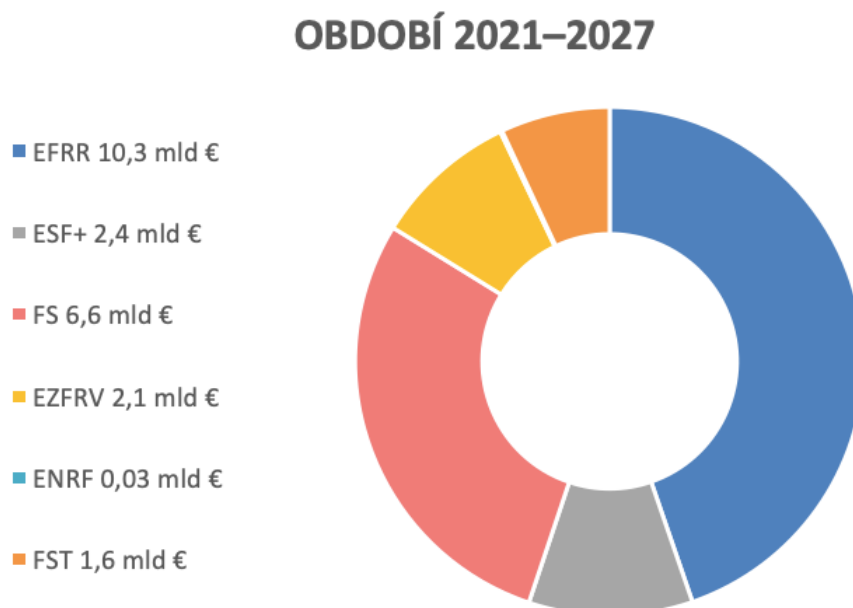
Na jednotlivé členské státy čeká řada nových výzev, se kterými je nutné se vyrovnat. Jsou to např. přechod na zelenější ekonomiku, dopady covidové pandemie apod.) Z toho důvodu Evropská komise stanovila pět hlavních cílů na toto programové období, viz. obrázek 4.2. [16]

Obrázek 4.2 – Pět cílů politiky soudržnosti 2021–2027 [16]

Finanční prostředky, které budou pro Českou republiku čerpány z jednotlivých ESI fondů, znázorňuje graf 4.3.

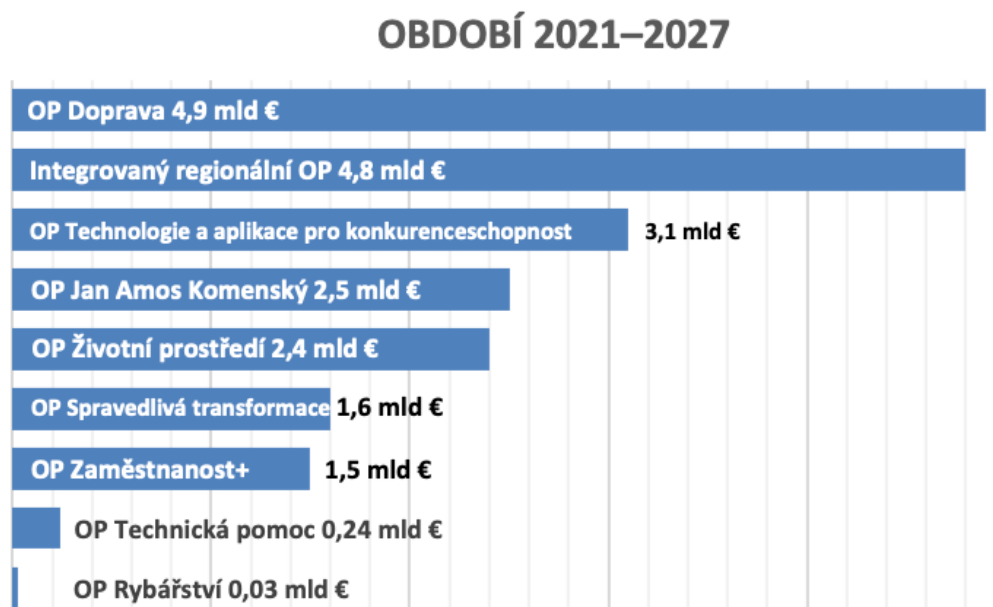
Graf 4.3 – Prostředky fondů čerpané ČR [vlastní zpracování dle 16]

Operační programy v období 2021–2027

Graf 4.4 znázorňuje jednotlivé operační programy a prostředky na ně čerpané.

Graf 4.4 – Rozdělení prostředků mezi OP [vlastní zpracování dle 16]

4.2 Regionální politika ČR

V České republice plní funkci hlavního orgánu regionální politiky Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR). Na každé období je v souladu s dlouhodobou vizí České republiky sestavována Strategie regionálního rozvoje ČR, což je základní koncepční dokument vymezující strategii s dlouhodobými cíli, za kterou zodpovídá právě ministerstvo pro místní rozvoj.

Vize regionální politiky ČR pro období 2014–2020

Největšími prioritami regionální politiky ČR pro období 2014–2020 byla regionální konkurenceschopnost, územní soudržnost, environmentální udržitelnost a veřejná správa a spolupráce. [17]

- 1) růstový cíl – podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů
 - 2) vyrovnávací cíl – zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů
 - 3) preventivní cíl – posílit environmentální udržitelnost
 - 4) institucionální cíl – optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů
- [17]

Vize regionální politiky ČR pro období 2021–2027

Ideální vizí a představou regionální politiky ČR je, že na konci programového období 2021–2027 budou regiony efektivně zhodnocovat svůj rozvojový potenciál, poroste jejich sociální stabilita, konkurenceschopnost bude vykazovat dlouhodobě a stabilně rostoucí trend, bude docházet ke zlepšování životních podmínek obyvatelstva. Důležitou součástí je také respekt k principům udržitelného rozvoje a životního prostředí.

Globální a strategické cíle, včetně typových opatření a plánu implementace jsou podrobně rozepsány v koncepčním dokumentu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. [18]

5 Vybrané ukazatele finanční analýzy obce

Poslední kapitola teoretické části má za úkol charakterizovat vybrané finanční ukazatele, které byly použity k posouzení a vyhodnocení finanční situace obce v praktické části práce. Kapitola se nezabývá podstatou a charakteristikou finanční analýzy jako takové, neboť to není účelem této práce. Jedná se pouze o základní a stručné vymezení vybraných ukazatelů. Všechna data do vzorců se berou z účetních výkazů obce (rozvaha, výkaz zisku a ztráty, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu).

5.1 Ukazatele rozpočtového hospodaření

Ukazatele rozpočtového hospodaření jsou nástroje, které napomáhají porozumět vnitřním vazbám a jednotlivým souvislostem v obecním rozpočtu. Díky těmto ukazatelům je možné odhalit problematická místa hospodaření dané municipality. Data pro jejich výpočet jsou čerpána z výkazu pro hodnocení plnění rozpočtu. Výčet zvolených ukazatelů je uveden v tabulkách. [19][20]

Značení jednotlivých účetních položek v tabulkách je následující:

- 1 – Daňové příjmy
- 2 – Nedaňové příjmy
- 3 – Kapitálové příjmy
- 4 – Přijaté transfery
- 41xx – neinvestiční transfery
- 42xx – investiční transfery
- 5 – Běžné výdaje
- 6 – Kapitálové výdaje

5.1.1 Ukazatele salda rozpočtu

Nejdůležitějším bodem při sestavování rozpočtů je pokrytí běžných výdajů obce. Z tohoto důvodu jsou ukazatele salda rozpočtu velmi důležité při hodnocení rozpočtového hospodaření obce. [19]

Tabulka 5.1 – Ukazatele salda rozpočtu [vlastní dle 19 a 21]

Ukazatel	Výpočet	Popis
Saldo rozpočtu	rozdíl celkových příjmů a výdajů	výše přebytku či deficitu rozpočtu obce
Saldo běžného rozpočtu	$1 + 2 + 41xx - 5$	výše přebytku či deficitu běžného rozpočtu obce
Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech	$\frac{(1 + 2 + 41xx - 5)}{1 + 2 + 41xx}$	podíl uspořené prostředků z běžných příjmů obce
Ukazatel krytí kapitálových výdajů investičními transfery	$\frac{\text{položky } 42xx}{\text{třída } 6}$	úspěšnost obce při získávání investičních transferů na pokrytí svých kapitálových výdajů

5.1.2 Ukazatele příjmů

Následující tabulka obsahuje výčet jednotlivých ukazatelů příjmů. Příjmy jsou totiž velmi podstatnou částí rozpočtu. Pro správný chod a hospodaření musí jednotlivé municipality zajistit jejich dostatečné množství. V této práci mají tyto ukazatele spíše informativní charakter, neboť obec spoustu svých příjmů není schopna ovlivnit. To stejné platí pro ukazatele výdajů. [19]

Tabulka 5.2 – Ukazatele příjmů [vlastní dle 19 a 21]

Ukazatel	Výpočet	Popis
Celkové příjmy	příjmy celkem po konsolidaci	výše získaných prostředků obce, vyjadřující velikost rozpočtu
Podíl vybraných příjmů na celkových příjmech	$\frac{\text{třída } 1, 2, 3 \text{ nebo } 4}{\text{příjmy celkem}}$	podíl daňových, nedaňových a kapitálových příjmů či transferů
Daňové příjmy na obyvatele	$\frac{\text{třída } 1}{\text{počet obyvatel}}$	výše příjmů z daní, místních, správních a ostatních poplatků na jednoho obyvatele
Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech	$\frac{\text{třída } 1, 2 \text{ a } 3}{\text{příjmy celkem}}$	vyjádření finanční stability obce a její nezávislosti na transferech

5.1.3 Ukazatele výdajů

Zvolené ukazatele jsou shrnuty v následující tabulce.

Tabulka 5.3 – Ukazatele výdajů [vlastní dle 19 a 21]

Ukazatel	Výpočet	Popis
Celkové výdaje	výdaje celkem po konsolidaci	výše vynaložených prostředků ve sledovaném období
Podíl běžných výdajů na celkových výdajích	$\frac{\text{třída } 5}{\text{výdaje celkem}}$	podíl výdajů vynaložených na provozní záležitosti obce
Podíl kapitálových výdajů na celkových výdajích	$\frac{\text{třída } 6}{\text{výdaje celkem}}$	podíl výdajů vynaložených na dlouhodobé investice do majetku obce

5.2 Ukazatele likvidity

Stručně řečeno je likvidita schopnost subjektu, v tomto případě obce, dostát svým finančním závazkům. Jedná se o poměr, kterým je obec schopna pokrýt své krátkodobé závazky. Zdrojem dat pro výpočet je rozvaha. [19]

Tabulka 5.4 – Ukazatele likvidity [vlastní dle 19 a 21]

Ukazatel	Výpočet	Popis
Běžná likvidita	$\frac{\text{položka B}}{\text{položka D III.}}$	podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků
Okamžitá likvidita	$\frac{\text{položka B III.}}{\text{položka D III.}}$	podíl krátkodobého finančního majetku a krátkodobých závazků

5.3 Ukazatele zadluženosti

Pro hodnocení zadluženosti obcí existuje řada ukazatelů. Přílišná zadluženost obce nemusí být ku prospěchu, avšak naopak příliš nízkým zadlužením se obec může obírat o spoustu benefitů. Využitím financování na dluh může obec např. vytvořit kvalitnější podmínky pro život obyvatelstva v dřívějším čase, než kdyby využila svých vlastních finančních prostředků.

Jelikož je obec zkoumaná v této práci minimálně zadlužená, bude využito pouze ukazatele podílu cizích zdrojů k celkovým aktivům. Jedná se o jeden z hlavních ukazatelů, které využívá Monitoring hospodaření obcí MF ČR. Pro první zkoumaný rok bude využit také ukazatel dluhové kapacity, což je v podstatě podíl výdajů na dluhovou službu na vybrané kategorii příjmů. Hodnota ukazatele bude převzata z již zmíněného Monitoringu hospodaření obcí MF ČR. [19][20]

5.4 Ostatní ukazatele

V této části bude využito ukazatelů pro plnění příjmů a výdajů rozpočtu. Tyto ukazatele vyjadřují schopnost a přesnost obce při plánování příjmů a výdajů rozpočtu. Ukazatele se vypočítají jako podíl skutečných hodnot příjmů či výdajů a plánovaných hodnot příjmů či výdajů. [19][20]

6 Charakteristika posuzované obce

Praktická část této diplomové práce bude zaměřena na posouzení finanční situace, hospodaření a investiční činnosti obce Brusné. Nejprve budou vymezeny základní informace o této obci, poté bude provedeno posouzení finanční stability a hospodaření pomocí ukazatelů finanční analýzy. Zbylá část práce se pak bude věnovat posouzení a zhodnocení vybraných investičních projektů za posledních pár let.

6.1 Základní informace o obci

Brusné se nachází v okrese Kroměříž ve Zlínském kraji. Leží přímo na úpatí Hostýnských vrchů, asi 5 km od Bystřice pod Hostýnem, což je nejbližší město. Nadmořská výška obce je 323 m n. m. Obec má dosti výhodné umístění, neboť se nachází v těsné blízkosti měst Bystřice pod Hostýnem a Holešov. V širším okolí jsou poté další velká města, např. 20 km vzdálené město Zlín a Přerov, či 25 km vzdálený Kroměříž, Vsetín a Valašské Meziříčí.

K datu 1. 1. 2020 v obci žilo, či mělo nahlášeno trvalý pobyt 357 obyvatel. Katastrální výměra obce činí 817 ha. Přímo nad obcí se tyčí významné poutní místo svatý Hostýn a z druhé strany lze na hřbetu Barvínek spatřit zříceninu hradu Křídlo. [22]

Obrázek 6.1 – Vymezení katastrálního území obce Brusné [23]

6.1.1 Historie obce

První písemná zmínka o obci pochází již z roku 1358. Tehdejšími obyvateli byli zejména drobní rolníci. Kromě jiného se zde vyráběly různé brousky a brusy. Z této charakteristiky pravděpodobně vzešel název obce, Brusné.

Co se týče památek a chloub Brusného, nachází se zde již zmíněná zřícenina hradu Křídlo. Za zmínku však stojí hlavně kaplička se zvonicí z roku 1840 a bývalý Panský mlýn. Tento Panský mlýn je jedním z nejstarších mlýnů v celém Zlínském kraji. První zmínky se datují někdy do poloviny 14. století. V současnosti mlýn plní funkci penzionu a restaurace, avšak z velké části byla zachována jeho architektonická dispozice. Zůstalo zde i původní mlýnské kolo a spoustu dalších prvků. Tento penzion nese název Brusenka a je velkým tahákem pro turisty a kolemjdoucí. [24]

6.1.2 Sport a kultura

Většina kulturních a sportovních událostí je v obci organizováno třemi hlavními spolky, Sdružením žen, Sborem dobrovolných hasičů a Letecko-modelářským klubem. Občané si skutečně přijdou na své. Kromě hudebních akcí a zábav pro dospělé jsou pořádány také akce pro starší populaci, např. každoroční setkání heligonkářů. Na své si přijdou také děti, pro které je zde organizován dětský den, letecký den či pálení čarodějnic apod.

Pro sportovní vyžití zde v posledních letech vzniklo hojně využívané workoutové hřiště a multifunkční hřiště využívané převážně na míčové sporty. Za zmínku stojí také soutěže v požárním útoku, které se zde v dřívějších letech každoročně konaly. V posledních letech však místní soutěžní družstvo jezdí spíše na venkovní soutěže do jiných obcí. [22]

6.1.3 Zdravotnictví a školství

V obci se nenachází žádné zdravotnické ani školské zařízení. To však není velkým problémem, neboť ve všech třech sousedních obcích se nachází mateřské školy, v obci Rusava dokonce i první stupeň základní školy. Zdravotnická zařízení pak najdeme v 6 km vzdálené Bystřici pod Hostýnem, kde už je vybavenost daleko vyšší.

6.1.4 Bydlení

Většina zástavby je tvořena řadovými či samostatně stojícími rodinnými domy. V posledních letech tu vzniklo mnoho nových rodinných domů a pravděpodobně bude tento trend pokračovat dál, neboť zde vznikají nové

stavební parcely a přípojky. Obec tak naplno využívá atraktivnosti lokality, ve které se nachází.

6.1.5 Příroda a turismus

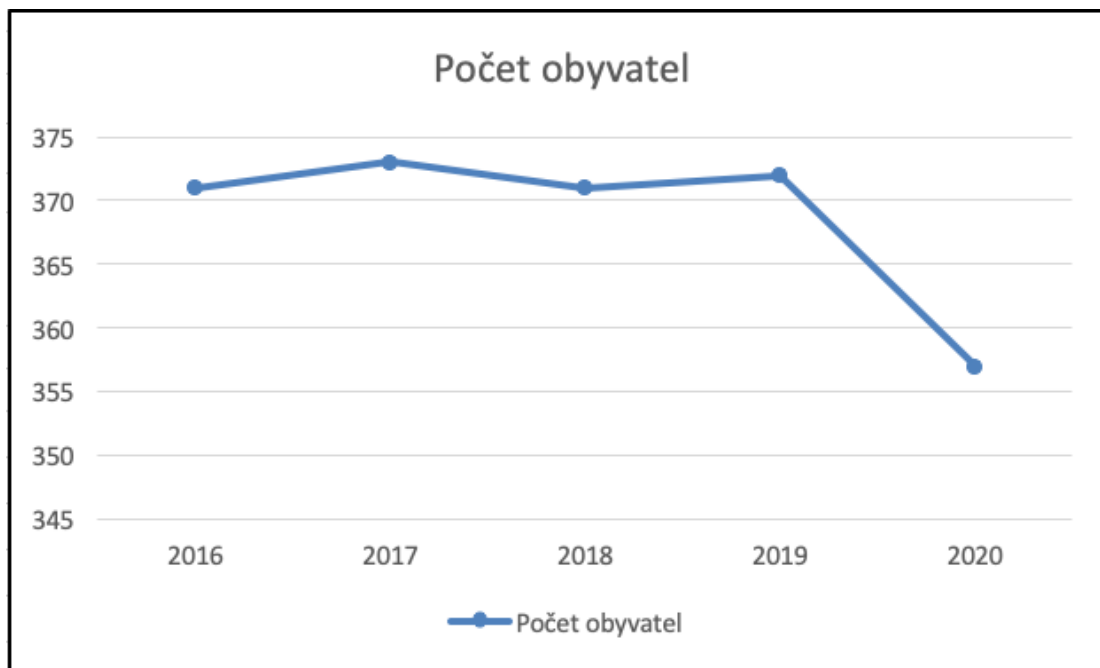
Atraktivnost lokality spočívá jednak ve výhodném umístění obce, avšak také v krásné přírodě v okolí. Jelikož obec leží na již zmíněném úpatí Hostýnských vrchů, nachází se zde z jedné strany zalesněné kopce se spoustou turistických stezek s nádhernými výhledy. Z druhé strany je pak nížina se spoustou úrodné půdy.

6.2 Organizační struktura a obyvatelstvo

Na řízení a chodu obce se podílejí starosta, místostarosta a zastupitelstvo obce. Podle webových stránek obce je zastupitelstvo tvořeno sedmi členy. Zastupitelstvo také zřídilo finanční výbor a kontrolní výbor. [22]

Počet obyvatel se pohybuje okolo hranice 370 obyvatel, avšak v posledním roce došlo k poklesu, nejspíše z důvodu zvýšeného úmrtí či odstěhování obyvatelstva. Bezmála 52 % z celkového počtu obyvatel tvoří muži, 48 % pak připadá na ženy. Vývoj obyvatelstva v posledních letech lze vidět na grafu 6.1. [25]

Graf 6.1 – Vývoj počtu obyvatel obce Brusné [vlastní zpracování dle 25]

7 Posouzení finanční situace obce

Hlavním cílem této kapitoly je posoudit finanční situaci obce Brusné. Nejprve bude provedena analýza struktury majetku a zdrojů jeho krytí a následně důkladná finanční analýza rozpočtového hospodaření. Další část této kapitoly pak bude věnována analýze likvidity a zadluženosti obce, a to za pomoci příslušných finančních ukazatelů.

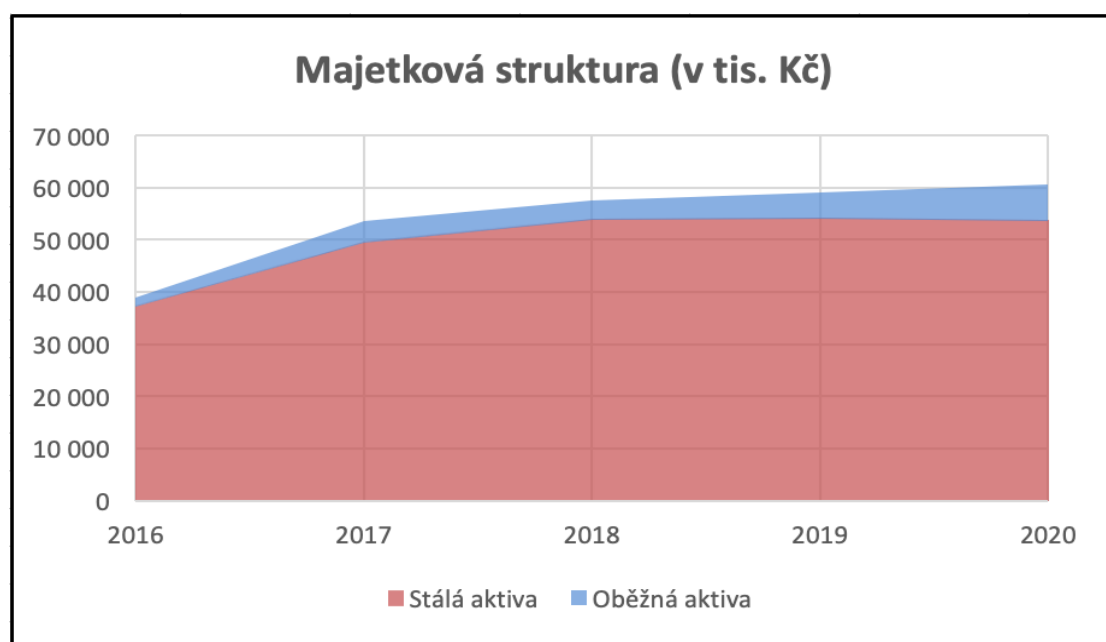
Pro účely této práce je finanční situace hodnocena v letech 2016–2020, a to z důvodu, že v tomto období byly realizovány projekty posuzované v dalších kapitolách. Všechna vstupní data pro analýzu byla čerpána z veřejně přístupných účetních výkazů obce Brusné.

7.1 Majetková struktura obce

Na majetek, tedy aktiva lze nahlížet z několika úhlů pohledu a majetkovou strukturu je možno vyobrazit z několika různých hledisek. Majetková struktura se u jednotlivých obcí dosti liší a je velmi individuální.

Aktiva obce Brusné jsou z naprosté většiny tvořena aktivy stálými, tedy dlouhodobým majetkem. V hodnocených letech je to 92 % celkových aktiv. Zbylých 8 % pak připadá na oběžná aktiva. Nutno však podotknout, že v relativních číslech postupně dochází k mírnému poklesu dlouhodobého majetku a růstu oběžných aktiv. Je to dáno zejména růstem krátkodobého finančního majetku obce.

Graf 7.1 – Majetková struktura [vlastní dle 26]

Vývoj majetku v absolutních číslech lze pak vidět v grafu 7.1. Z toho lze vyzkoušet, že celkový majetek obce vykazuje rostoucí trend. Zajímavostí je velký nárůst majetku mezi lety 2016 a 2017. Důvodem takového navýšení byl nárůst hodnoty staveb ve vlastnictví obce.

Dlouhodobý majetek obce je téměř ze 100 % tvořen dlouhodobým hmotným majetkem (DHM). Na oběžných aktivech se pak průměrně ze 79 % podílí krátkodobý finanční majetek, z 16 % krátkodobé pohledávky a z 9 % zásoby.

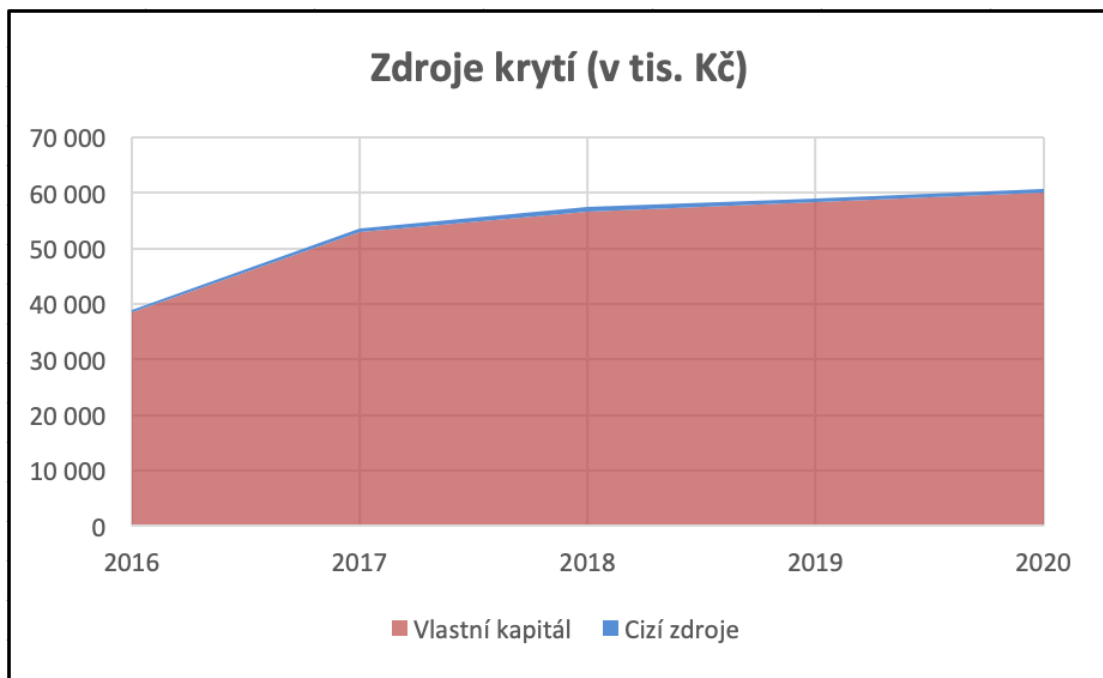
7.2 Zdroje krytí majetku

Zdroje krytí neboli pasiva se člení na vlastní a cizí zdroje. Obec Brusné kryje svůj majetek z 99 % vlastními zdroji, což vypovídá o takřka nulové zadluženosti obce. Analýze zadluženosti se bude podrobněji věnovat jedna z následujících kapitol. Cizí zdroje představují zbylé 1 % krytí. Jedná se zejména o krátkodobé závazky vůči dodavatelům.

Vlastní zdroje krytí jsou tvořeny průměrně ze 76 % jměním účetní jednotky a z 26 % výsledkem hospodaření, ať už z běžného či minulého období.

Zdroje krytí majetku v absolutních číslech lze vidět v grafu 7.2. Celková hodnota pasiv i jejich vývoj samozřejmě kopíruje hodnotu a vývoj celkových aktiv.

Graf 7.2 – Zdroje krytí majetku [vlastní dle 26]

7.3 Analýza rozpočtového hospodaření

Úkolem této kapitoly je prozkoumat a analyzovat rozpočet obce v jednotlivých letech. Je potřeba zanalyzovat strukturu, vývoj a jednotlivé složky. Nejprve bude pozornost věnována samotné struktuře rozpočtu, saldu a financování. Poté bude provedena analýza příjmové a výdajové strany, a nakonec budou posouzeny odhady plnění rozpočtu obce.

7.3.1 Struktura rozpočtu, saldo a financování

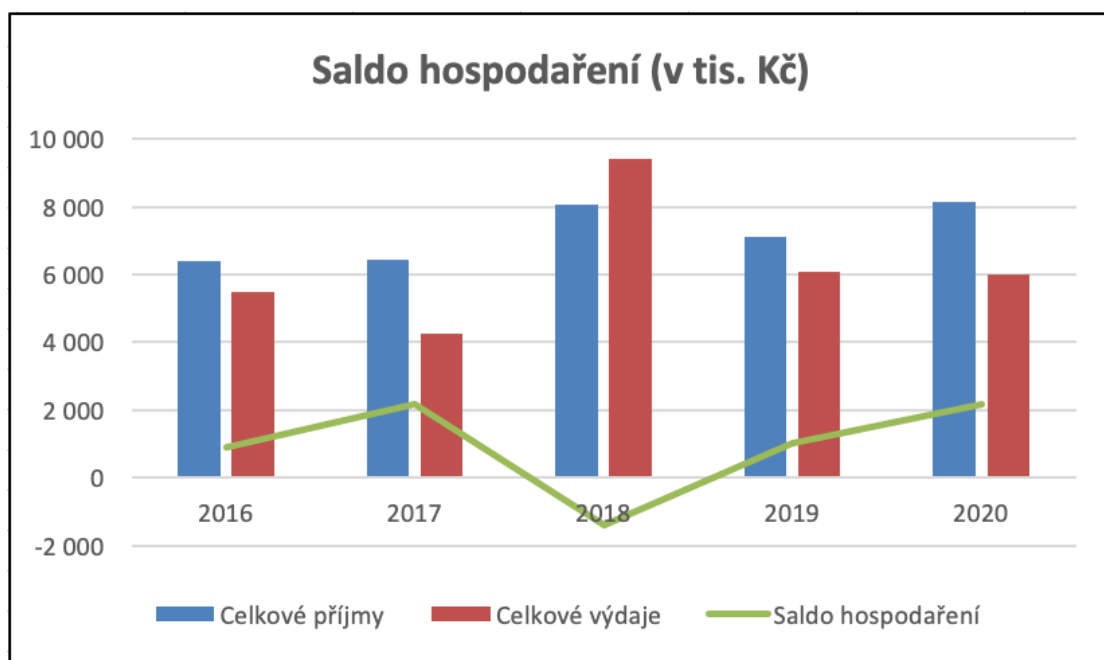
Z tabulky 7.1 a grafu 7.3 je patrné, že celkové příjmy obce vykazují v hodnoceném období rostoucí trend. Výrazný posun vzhůru přišel v roce 2018, což bylo kromě lehkého navýšení daňových příjmů způsobeno zejména přijatými dotacemi na relativně velký investiční projekt. Celkové výdaje obce mají vcelku konstantní a stabilní vývoj, s výjimkou roku 2018, kdy kromě nákladů na již zmíněný projekt vzniklo obci také spousta dalších neočekávaných výdajů.

Tabulka 7.1 – Struktura rozpočtu absolutně (v tis. Kč) [vlastní dle 26]

	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	3 906	4 487	4 940	5 460	5 170
Nedaňové příjmy	66	82	51	334	100
Kapitálové příjmy	82	0	6	30	125
Přijaté transfery	2 346	1 855	3 049	1 282	2 764
Příjmy celkem	6 399	6 424	8 045	7 106	8 159
– z toho vlastní příjmy	4 054	4 569	4 997	5 824	5 395
Běžné výdaje	2 411	2 594	4 091	3 707	4 218
Kapitálové výdaje	3 085	1 651	5 337	2 366	1 766
Výdaje celkem	5 496	4 245	9 428	6 073	5 984
Saldo příjmů a výdajů	903	2 179	-1 383	1 033	2 175

Co se týče salda hospodaření, lze vidět, že dochází k relativně vysokým přebytkům. V roce 2018 však vznikl deficit ve výši bez mála 1,4 milionu, který byl zapříčiněn mimo jiné také již zmíněnými neočekávanými výdaji. Rozpočtové hospodaření obce lze považovat za vyhovující, protože saldo hospodaření nabývá kladných hodnot. Rok 2018 lze z tohoto ohledu hodnotit jako uspokojivý, neboť výše deficitu nebyla vyšší než krátkodobý finanční majetek obce.

Graf 7.3 – Saldo hospodaření [vlastní dle 26]

Jak bylo naloženo s přebytky rozpočtu a jakým způsobem byl kryt deficit rozpočtu z roku 2018 přehledně znázorňuje tabulka 7.2. V roce 2016 byla většina přebytku využita na uhrazení splátek dlouhodobých úvěrů a zbylá část byla uložena na bankovní účet. Ve zbylých letech byly veškeré přebytky ukládány na bankovní účet a deficit z roku 2018 byl pokryt rovněž vlastními prostředky z bankovního účtu.

Tabulka 7.2 – Financování salda (v tis. Kč) [vlastní dle 26]

	2016	2017	2018	2019	2020
8115	-103	-2 179	1 383	-1 033	-2 175
8124	-801	0	0	0	0
8901	1	0	0	0	0
Financování	-903	-2 179	1 383	-1 033	-2 175

Pro správné a účelné posouzení finanční situace je nezbytné se zabývat rozpočtovým hospodařením komplexněji. Z toho důvodu bylo zjištěno také saldo běžného rozpočtu. Tento ukazatel vypovídá o schopnosti obce generovat přebytek běžného rozpočtu. V oblasti finančního zdraví rozpočtového hospodaření obcí se jedná o podstatný ukazatel. Hodnoty běžného i kapitálového rozpočtu a jejich vývoj jsou znázorněny v tabulce 7.3. V této tabulce jsou do běžných příjmů zahrnuty příjmy daňové, nedaňové a neinvestiční přijaté transfery. Do kapitálových příjmů jsou pak zařazeny samotné kapitálové příjmy a investiční přijaté transfery.

Ze salda běžného rozpočtu vychází ukazatel podílu salda běžného rozpočtu na běžných příjmech, viz. graf 7.4. Je to velmi užitečný ukazatel při posouzení

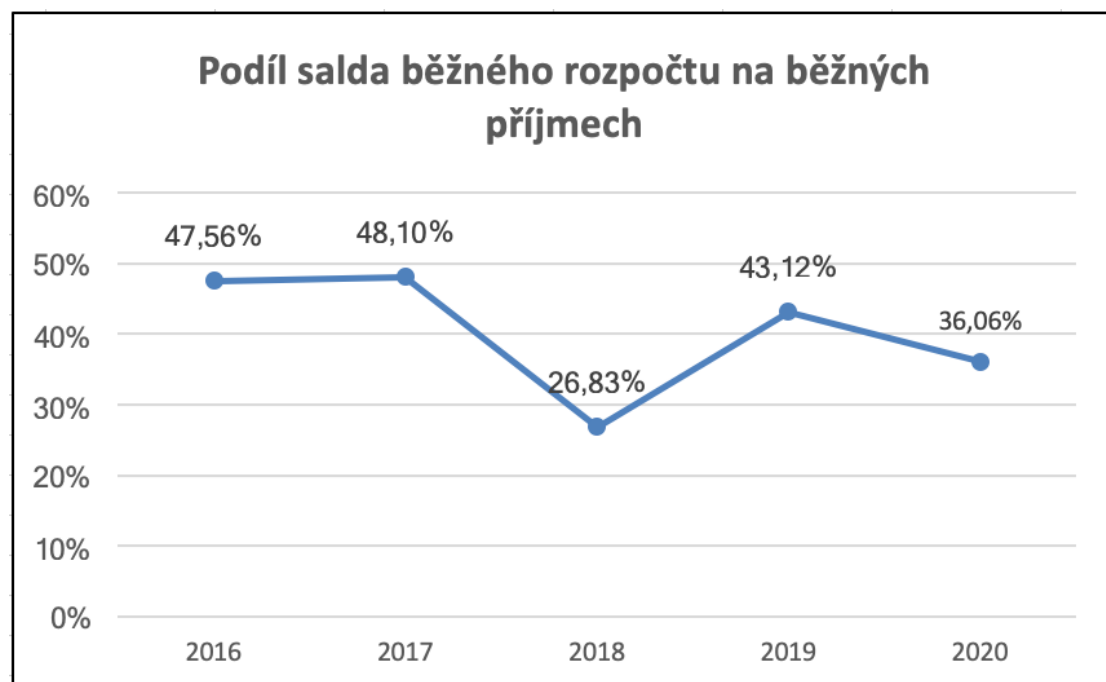
finanční situace obce a využití najde zejména při plánování budoucích provozních či investičních aktivit obce. [19]

Tabulka 7.3 – Běžný a kapitálový rozpočet (v tis. Kč) [vlastní dle 26]

	2016	2017	2018	2019	2020
Běžné příjmy	4 597	4 998	5 591	6 517	6 597
Běžné výdaje	2 411	2 594	4 091	3 707	4 218
Saldo běžného r.	2 186	2 404	1 500	2 810	2 379
Kapitálové příjmy	1 802	1 427	2 454	589	1 561
Kapitálové výdaje	3 085	1 651	5 337	2 366	1 766
Saldo kapitálového r.	-1 284	-224	-2 883	-1 777	-205

Z následujícího grafu je patrné, že hodnota ukazatele je ve všech hodnocených letech vyšší než 25 %, co je považováno za hranici, kdy je rozpočtové hospodaření vyhovující. Na základě tohoto ukazatele lze tedy usoudit, že rozpočtové hospodaření obce Brusné je vyhovující. Běžné výdaje jsou kryty běžnými příjmy. [19][20]

Graf 7.4 – Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech [vlastní dle 26]

Ukazatel, který znázorňuje tabulka 7.4 vyjadřuje, jakou část svých kapitálových výdajů obec financuje investičními transfery. V případě obce Brusné hodnoty dosti kolísají. V některých letech byla obec na investičních transferech vysoce závislá, v některých naopak pouze mírně závislá. Průměrná hodnota ukazatele za posledních 5 let je však na hodnotě přibližně 53 %. Na základě toho lze vyhodnotit, že je obec Brusné na investičních transferech při realizaci svých investic středně závislá. [19][20]

Tabulka 7.4 – Krytí kapitálových výdajů investičními transfery [vlastní dle 26]

	2016	2017	2018	2019	2020
Ukazatel krytí kapitálových výdajů investičními transfery	0,56	0,86	0,46	0,24	0,81

Strukturu rozpočtu v relativním vyjádření lze vidět v tabulce 7.5. Většinu příjmů tvoří především daňové příjmy a přijaté transfery. Nedaňové a kapitálové příjmy se zde nachází pouze v minimálním zastoupení. Výdaje jsou tvořeny běžnými a kapitálovými výdaji. Rozborem následující tabulky a příjmové a výdajové strany rozpočtu se budou zabývat další 2 kapitoly.

Tabulka 7.5 – Struktura rozpočtu (v %) [vlastní dle 26]

	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	61,03	69,84	61,40	76,84	63,36
Nedaňové příjmy	1,03	1,28	0,63	4,70	1,22
Kapitálové příjmy	1,27	0,01	0,07	0,42	1,54
Přijaté transfery	36,66	28,88	37,89	18,03	33,87
Příjmy celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
– z toho vlastní příjmy	63,34	71,12	62,11	81,97	66,13
Běžné výdaje	43,87	61,11	43,39	61,04	70,49
Kapitálové výdaje	56,13	38,89	56,61	38,96	29,51
Výdaje celkem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

7.3.2 Příjmová strana rozpočtu

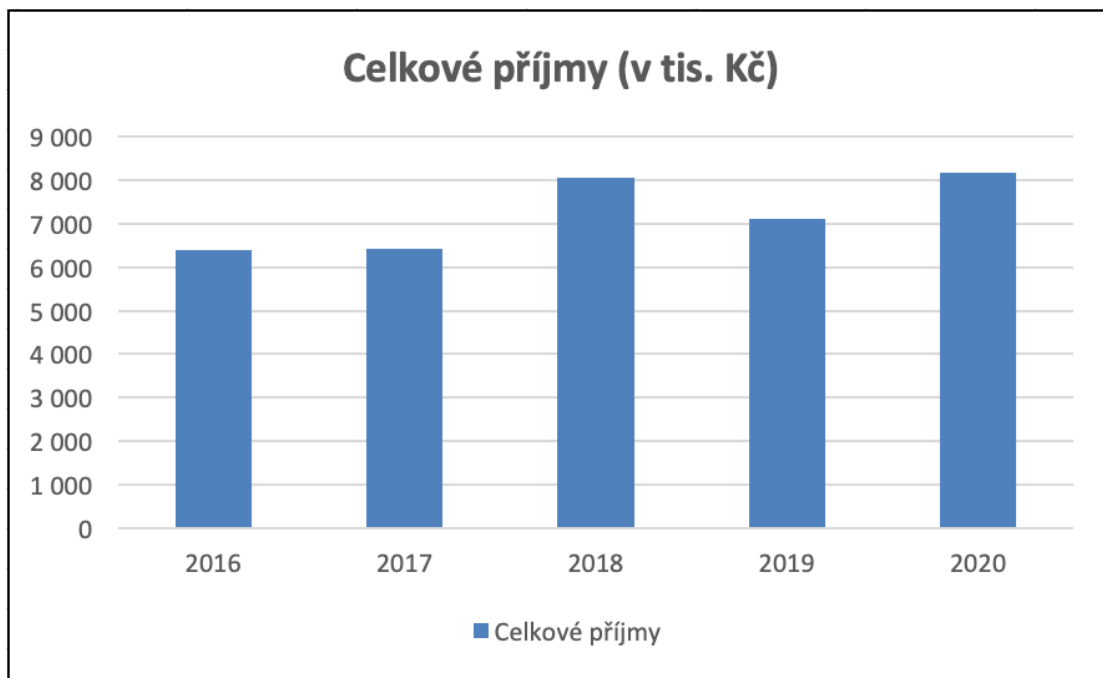
Z grafu 7.5 je zřejmé, že celkové příjmy obce vykazují v hodnoceném období mírně rostoucí trend. To je však způsobeno zejména zvýšením investiční a rozvojové činnosti obce, na kterou bylo obci přiznáno několik dotací. Tento jev se do výsledků promítl zejména v letech 2018 a 2020. Jednalo se zejména o investiční aktivity spojené s rozvojem areálu Háj u rybníčku.

Struktura celkových příjmů je rozepsána v tabulce 7.5. Tato data zjednodušeně interpretuje také graf 7.6 na následující straně. Je zřejmé, že celkové příjmy jsou tvořeny přibližně ze dvou třetin příjmy daňovými a z třetiny přijatými transfery, ať už investičními či neinvestičními. Naprosté minimum pak tvoří příjmy nedaňové a kapitálové.

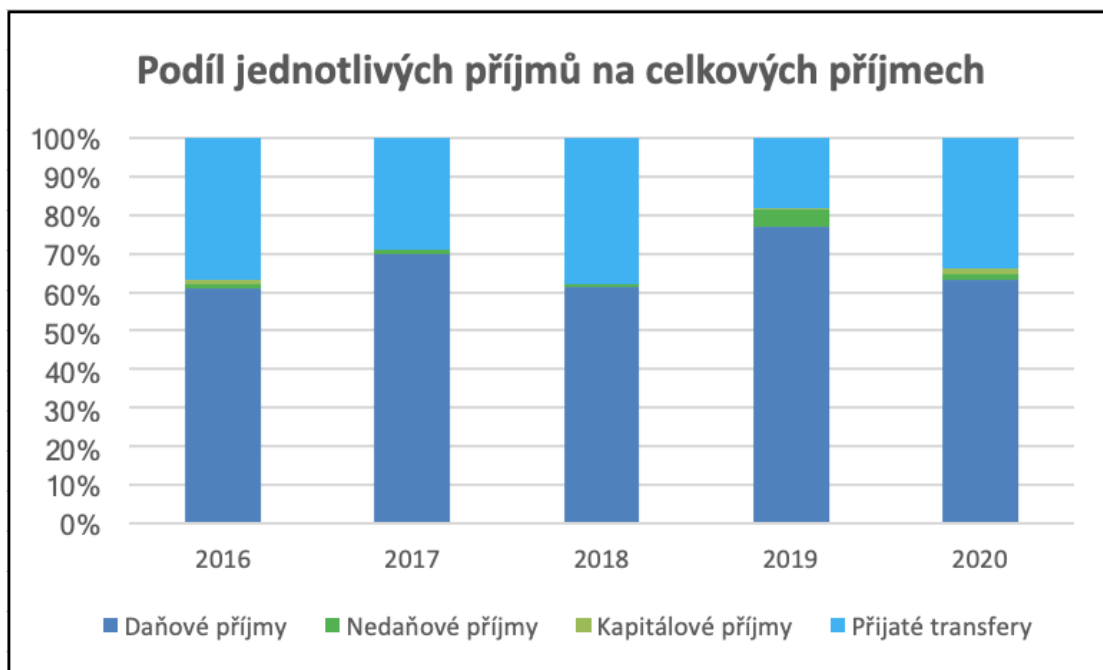
Podíl přijatých transferů však dosti kolísá, což je způsobeno již zmíněnými přijatými dotacemi o relativně velkých objemech v letech 2018 a 2020. Tato skutečnost se výrazně promítá do relativního vyjádření daňových příjmů, které se tím pádem také vyznačují kolísavostí. V absolutních číslech je však faktem, že daňové příjmy vykazují mírný a stabilní růst bez větších výkyvů. Na tomto navyšování se svým růstem podílejí dvě objemově největší položky daňových

příjmů, kterými jsou daň z přidané hodnoty (DPH) a daň z příjmů fyzických osob (DPFO).

Graf 7.5 – Celkové příjmy [vlastní dle 26]

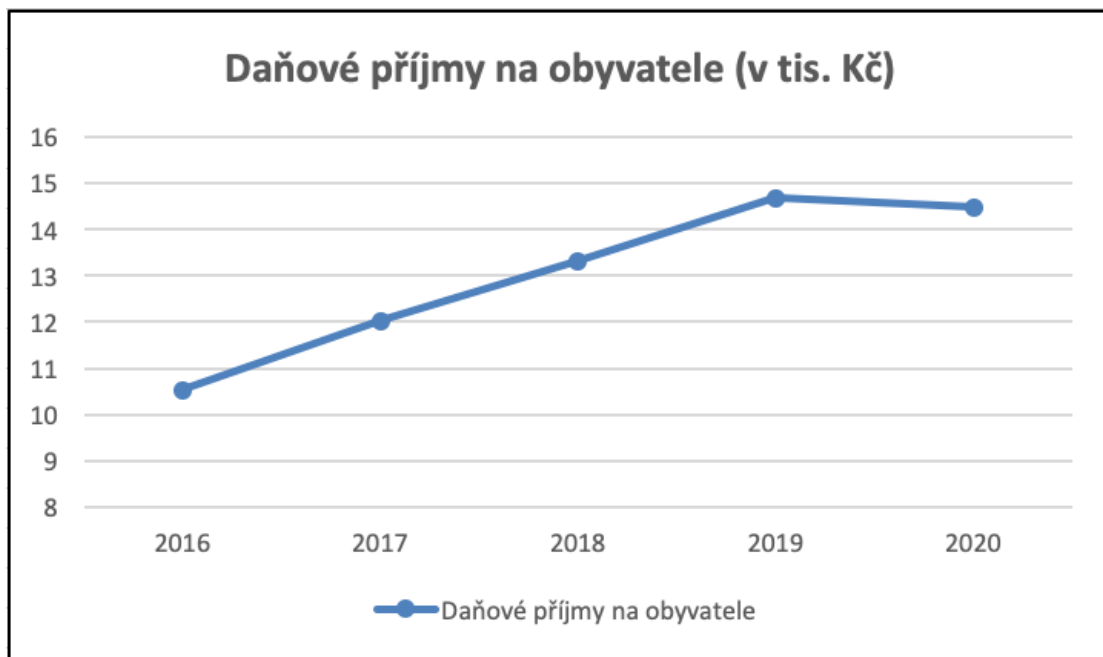
Graf 7.6 – Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech [vlastní dle 26]

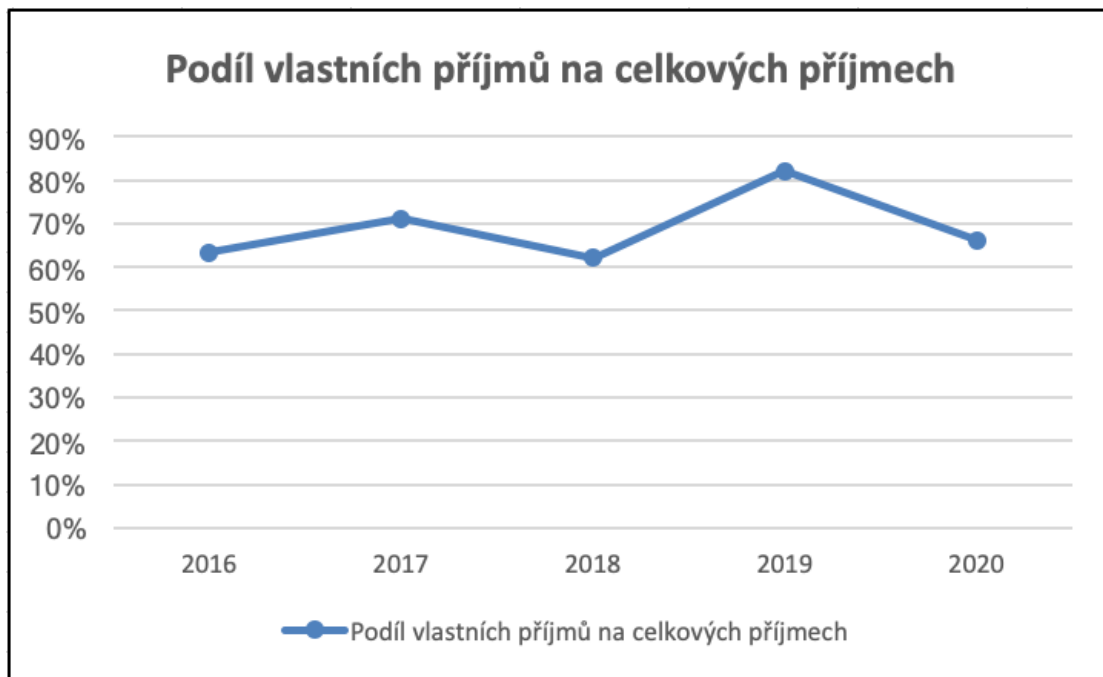
Další ukazatel vyjadřuje výši daňových příjmů na obyvatele. Daňové příjmy jsou stabilním zdrojem rozpočtu obcí, avšak větší podíl těchto příjmů obce nejsou schopné svou aktivitou ovlivnit. Vývoj daňových příjmů obce Brusné na obyvatele lze vidět v grafu 7.7. Jak již bylo řečeno, daňové příjmy této obce

vykazují poměrně stabilní rostoucí trend, což se projevilo i při přepočtu těchto příjmů na obyvatele, a to zejména z důvodu stagnujícího počtu obyvatelstva v letech 2016 až 2019. V roce 2020 pozorujeme pokles, který byl zapříčiněn hlavně úbytkem počtu obyvatel.

Graf 7.7 – Daňové příjmy na obyvatele [vlastní dle 26]

Graf 7.8 – Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech [vlastní dle 26]

Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech obce je dalším důležitým ukazatel, který vyjadřuje nezávislost obce na investičních transferech. Vypovídá o

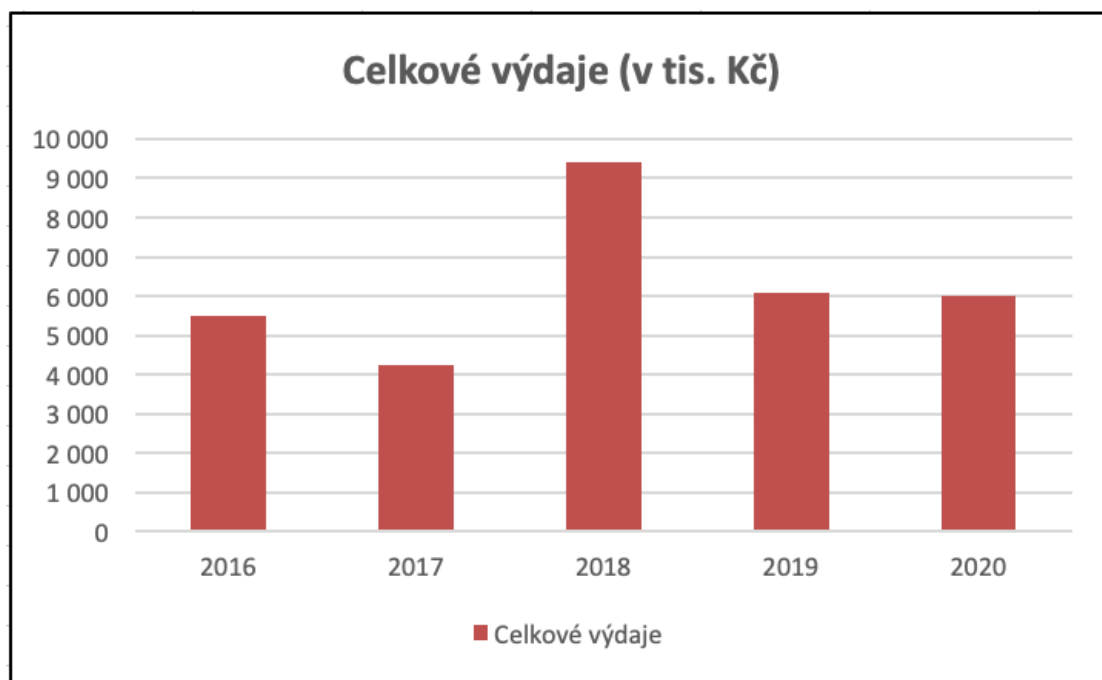
finanční stabilitě a soběstačnosti obce. Čím větší je hodnota ukazatele, tím je obec na transferech méně závislá a tím pádem více soběstačná. Výsledky tohoto ukazatele může obec ovlivňovat pouze částečně.

V grafu 7.8 na předchozí straně je možné si všimnout, že obec Brusné je v hodnocených letech schopna pokrýt vlastními příjmy 60–80 % příjmů celkových. To značí, že je tato municipalita výrazně závislá na přijatých transferech. V případě, že by obec Brusné nerealizovala přebytkové hospodaření, případně nevyužívala přijaté transfery na investiční akce, lze výsledek tohoto ukazatele považovat za rizikovou záležitost. Obec Brusné však jednak realizuje přebytkové hospodaření, a navíc transfery z velké části využívá na investiční činnosti. Z tohoto důvodu lze situaci na základě tohoto ukazatele hodnotit jako vyhovující.

7.3.3 Výdajová strana rozpočtu

Vývoj celkových výdajů v podstatě kopíruje vývoj příjmů. Opět je možno si všimnout výrazného skoku v roce 2018, kdy došlo k využití investičního transferu na relativně velkou investici.

Graf 7.9 – Celkové výdaje [vlastní dle 26]

Strukturu celkových výdajů vyobrazuje graf 7.10. V tomto grafu jsou celkové výdaje členěny na výdaje běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou výdaje spojené s provozní činností a chodem obce, kapitálové výdaje jsou spjatý zejména s investiční činností a rozvojem obce. Zejména u malých obcí, jakou je bezpochyby obec Brusné, lze očekávat meziroční výkyvy z důvodu

jednorázových kapitálových výdajů. Tento fakt potvrzuje následující graf. V hodnoceném pětiletém období byl podíl běžných výdajů průměrně 56 % a podíl kapitálových výdajů průměrně 44 %. U těchto ukazatelů nelze určit optimální poměr běžných a kapitálových výdajů. Ukazatele jsou vhodné spíše k hodnocení vývoje hospodaření obce a pro plánování budoucích výdajů. [19]

Graf 7.10 – Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích [vlastní dle 26]

7.3.4 Odhady plnění rozpočtu

Ukazatel plnění příjmů a výdajů rozpočtu vyjadřuje, jak dobře a s jakou přesností dokáže obec plánovat své příjmy a výdaje. Jedním ze vstupních údajů pro výpočet je schválený rozpočet, nebo rozpočet po úpravách. Při použití schváleného rozpočtu by však mohlo dojít k výraznému zkreslení, neboť zde nejsou zahrnuty cizí finanční prostředky, u kterých ještě nedošlo k uzavření smlouvy. Proto pro účel této práce bylo využito rozpočtu po úpravách. Je třeba však počítat s tím, že je běžnou praxí obcí před koncem rozpočtového období provádět úpravy tak, aby se výsledky co nejvíce blížily skutečnému plnění. [19]

Dá se konstatovat, že je obecně lepší plánované příjmy podhodnocovat a výdaje nadhodnocovat, aby se obec vyhnula případným krizovým situacím. Z následující tabulky je zřejmé, že kromě roku 2016 obec Brusné své plánované příjmy lehce nadhodnotila, avšak odchylka je opravdu minimální. Vzhledem k realizování přebytkového hospodaření a velkému nadhodnocení výdajů to není žádným problémem. Schopnost přesného plánování příjmů a výdajů obce Brusné lze hodnotit jako vyhovující.

Tabulka 7.6 – Plnění odhadů příjmů a výdajů rozpočtu (v %) [vlastní dle 26]

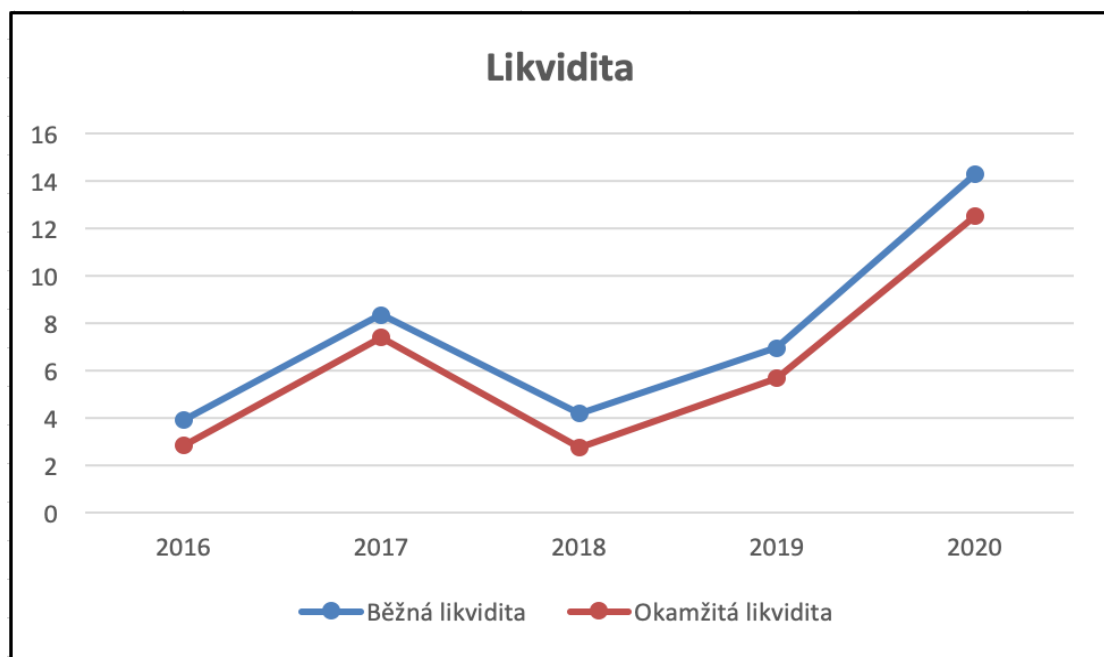
	2016	2017	2018	2019	2020
Daňové příjmy	98,1	99,7	97,3	99,8	95,6
Nedaňové příjmy	71,6	94,5	63,8	98,8	77,2
Kapitálové příjmy	95,9	35,3	93,3	100,0	99,4
Přijaté transfery	111,9	98,8	99,9	99,7	99,6
Příjmy celkem	102,3	99,3	98,0	99,8	96,8
Běžné výdaje	95,3	83,6	89,1	77,6	85,1
Kapitálové výdaje	100,0	81,1	95,9	78,4	63,2
Výdaje celkem	97,9	82,6	92,9	77,9	77,2

7.4 Analýza likvidity

Pro analýzu likvidity využíváme dvou základních ukazatelů. Jedná se o ukazatel běžné neboli celkové likvidity a ukazatel okamžité likvidity. Obecně by žádný z těchto ukazatelů neměl klesnout pod hodnotu 1, což by značilo velmi nízkou likviditu. To by představovalo vysoké riziko z hlediska finanční stability obce.

Z hlediska okamžité likvidity lze obec Brusné považovat za vysoce likvidní ve všech hodnocených letech. Znamená to, že z pohledu finanční stability existuje pouze minimální riziko. Z hlediska běžné (celkové) likvidity lze obec hodnotit jako vysoce likvidní s výjimkou let 2016 a 2018. Tehdy se hodnoty likvidity držely těsně nad hranicí 4, což lze však stále považovat za přiměřenou likviditu. Obec by tedy i tak neměla mít žádný problém dostát svým závazkům.

Graf 7.11 – Běžná a okamžitá likvidita [vlastní dle 26]

7.5 Analýza zadluženosti

Analýza zadluženosti představuje podstatnou část finanční analýzy. V dnešní době je běžnou praxí, že obce při svých investicích a rozvoji obce využívají dluhového financování. Při zkoumání zadluženosti se využívá několika různých ukazatelů, např. podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům nebo ukazatel dluhové služby.

Při analýze obce Brusné bylo zjištěno, že je její zadlužení prakticky nulové. Podíl cizích zdrojů na celkových aktivech v posledních pěti hodnocených letech kolísá kolem hodnoty 1 %. Jedná se o jeden ze stěžejních ukazatelů zahrnutých do monitoringu MF ČR, viz. následující kapitola. Na základě výsledku tohoto ukazatele lze konstatovat, že riziko z hlediska finanční stability obce Brusné je minimální.

Ukazatel dluhové služby představuje podíl výdajů na dluhovou službu a vybrané kategorie příjmů. Výše ukazatele pro obec Brusné byla s výjimkou roku 2016 na hodnotě 0 %. V roce 2016 obec doplácela úvěr z přechozích let, proto byla hodnota ukazatele 12,91 %. Tato hodnota je však v mezích a z pohledu finanční stability obce představuje nízké riziko. [19][20]

7.6 Monitoring

Monitoring hospodaření územních samosprávných celků je určen pro posuzování a hodnocení hospodářské situace obcí. Monitoring sleduje celkem 18 finančních a účetních ukazatelů. Pro účely této práce budou však zmíněny pouze 3 základní. U každého z ukazatelů jsou sledovány určité kritické hodnoty. [27]

- 1) pravidlo rozpočtové odpovědnosti
 - podíl celkového dluhu k průměru příjmů obce za poslední 4 roky
 - kritická hodnota je zde 60 %
- 2) podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům
 - míra zadlužení majetku obce
 - sledovaná hodnota je 25 %
- 3) celková likvidita
 - podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků
 - sledovaná hodnota je 1 [27]

Pokud dojde k překročení sledovaných hodnot u jednoho či více ukazatelů, může to indikovat potenciální riziko. Hodnoty těchto ukazatelů pro obec Brusné už byly prezentovány v předchozích částech. Obec Brusné se z hlediska platební schopnosti nachází v dobré pozici. [27]

7.7 Závěr finančního posouzení

Analýza rozpočtového hospodaření ukázala, že obec dokáže efektivně a s přesností plánovat své příjmy i výdaje. Jelikož obec dokáže ušetřit velký podíl svých běžných příjmů, dochází k přebytkovému hospodaření. Přebytky pak obec efektivně využívá, např. v roce 2016 při splácení dluhu nebo v roce 2018 při pokrytí více jak milionového schodku z důvodu velké investice a dalších neočekávaných výdajů. Při analýze zadluženosti byla zjištěna téměř nulová zadluženost v posledních letech. Analýza likvidity pak ukázala, že je obec Brusné schopna dostát svým krátkodobým závazkům.

Jak je zřejmé, při posouzení finanční situace obce Brusné nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky. Na základě výsledků jednotlivých ukazatelů lze tuto obec hodnotit jako finančně stabilní. Finanční situace obce je příznivá. Vzhledem k opravdu nízké zadluženosti a k přebytkovému hospodaření obce by však bylo vhodné zvážit častější využívání dluhového financování při investiční činnosti a rozvoji obce, neboť takové financování by mohlo být efektivním nástrojem k rychlejšímu rozvoji obce a zkvalitnění života obyvatel.

8 Charakteristika hodnocených investičních projektů

Cílem této kapitoly je seznámit čtenáře s prostředím, ve kterém se nachází jednotlivé nemovité projekty, jejichž posouzením a analýzou se bude zabývat další kapitola. Nejprve bude popsáno prostředí projektů a poté představeny samotné projekty, včetně investičních nákladů, seznamu zhotovitelů apod.

8.1 Areál Rybníčky Brusné

Všechny posuzované projekty jsou umístěny v areálu Rybníčky Brusné, který je určen k zábavě, sportu či odpočinku a rekreaci pro širokou veřejnost, avšak především pro místní obyvatelstvo. Tento areál se nachází na západní straně obce Brusné při výjezdu směrem na sousední obec Chomýž.

8.1.1 Původní stav

Dříve se zde nacházely 2 menší rybníky se zajímavým ostrůvkem. Pro rybáře, kteří rybníky k rybolovu hojně využívali se zde na břehu tyčila rybářská chata. V areálu se také vždy nacházela místní hospůdka s venkovním posezením, využívána především místními či lidmi z okolních vesnic. Samozřejmě jsou také sociální zařízení pro návštěvníky. Pro děti zde vždy bylo dětské hřiště s lanovkou. Co se týče sportu, nacházelo se zde travnaté fotbalové hřiště a dále betonové hřiště určené především k míčovým sportům.

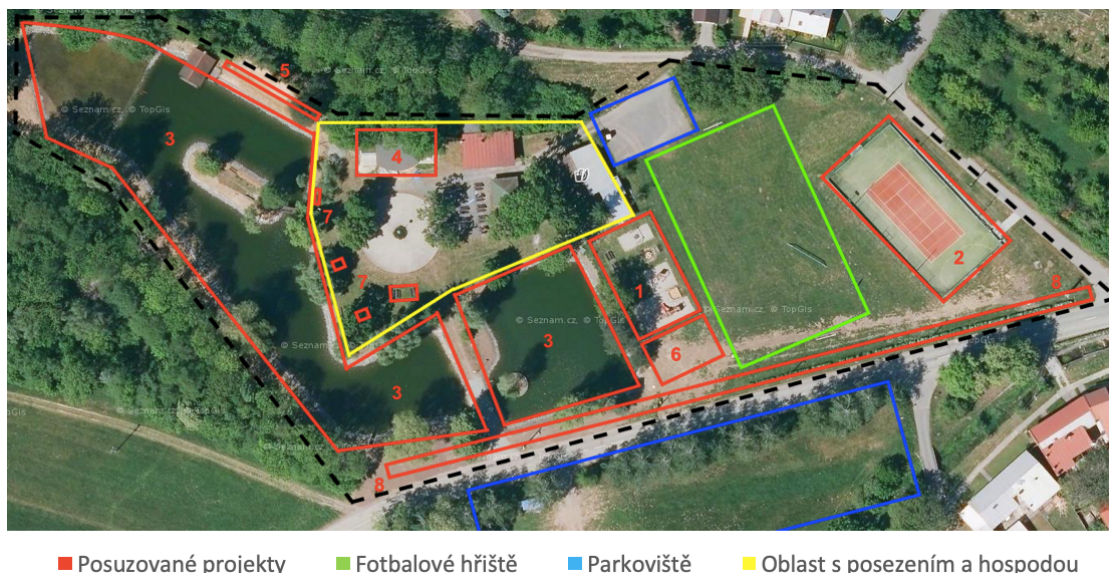
Jelikož je areál úzce spjat se spoustou kulturních i sportovních akcí, nachází se zde i pódium, včetně zázemí pro účinkující. Pravidelně se zde pořádaly vesnické zábavy, setkání heligonkářů, dětské dny, karnevaly, pálení čarodějnic, rybářské závody, ale také hasičské soutěže či fotbalové zápasy.

Takový stav byl udržován přibližně do roku 2015. Poté areál prošel postupnou, avšak velkou přeměnou.

8.1.2 Současný stav

Mezi lety 2015–2020 došlo k několika velkým změnám. Tou největší je bezpochyby rekonstrukce obou rybníků. Došlo ale také k vybudování nového dětského hřiště a workoutového hřiště na místě původního dětského hřiště. Na ploše původního betonového hřiště vzrostlo moderní multifunkční hřiště. Rekonstrukcí prošlo také pódium včetně zázemí, což mělo účinkujícím zpříjemnit vystupování. Pro zvýšení bezpečnosti osob zde byla vybudována

nová komunikace pro pěší a také opěrná zeď u rybářské chaty, která má zabránit případným sesuvům svahu. Tato proměna doslova vdechla areálu nový život, a to jak po estetické stránce, tak i té kulturní. Prokazatelně došlo také k navýšení návštěvnosti a tím i zvýšení tržeb. Plánek areálu je možno vidět na obrázku 8.1., přičemž červeně jsou vyznačeny zmíněné projekty realizované v letech 2015–2020. Jejich seznam je pak uveden v následující tabulce 8.1.

Obrázek 8.1 – Plánek areálu [vlastní zpracování dle 28]

8.2 Posuzované projekty

V následující tabulce lze vidět výčet posuzovaných projektů vybraných pro tuto práci, včetně roku jejich realizace a příslušných zhotovitelů projektu, jejichž nabídka vyhrála ve veřejné soutěži. Číslo projektu souhlasí s čísly na plánu areálu, viz obrázek 8.1 výše.

Tabulka 8.1 – Zhotovitelé projektů a roky realizace

č.	Projekt	Rok realizace	Zhotovitel projektu
1	Dětské hřiště	2015–2016	Dřevoartikl, spol. s.r.o.
2	Multifunkční hřiště	2016	Gold Return s.r.o.
3	Rekonstrukce rybníků	2015–2019	NATRIX VZ s.r.o.
4	Rekonstrukce pódia	2018	-
5	Opěrná zeď	2019	NATRIX VZ s.r.o.
6	Workoutové hřiště	2019	Clean4you s.r.o.
7	Lavičky z recyklovaného odpadu	2020	Glasdon
8	Komunikace pro pěší	2019–2021	MG Construction s.r.o.

1) Dětské hřiště

Jedná se o výstavbu nového dětského hřiště vyhovujícího současným bezpečnostním standardům. Následné oplocení si obec vybudovala svépomocí. Nachází se zde houpačky, kolotoč, skluzavky, pískoviště i posezení pro rodiče.

Obrázek 8.2 – Dětské hřiště [29]

2) Multifunkční hřiště

Jedná se o hřiště s moderním tartanovým povrchem vybavené oplocením i nočním osvětlením. Hřiště je určeno k mnoha míčovým sportům, jakými jsou např. tenis, volejbal, kopaná či basketbal.

Obrázek 8.3 – Multifunkční hřiště [29]

3) Rekonstrukce rybníků

Projekt řešil rekonstrukci hlavního i nátokového rybníku, včetně přivaděče vody z místního vodního toku Brusenka. Při této rekonstrukci bylo důležité zejména zpevnit břehy rybníků, které byly podemleté a tím pádem vcelku nebezpečné. V důsledku toho v jednom místě hrozilo, že rybníky začnou zasahovat do katastru sousední obce.

Obrázek 8.4 – Hlavní rybník po rekonstrukci [29]

4) Rekonstrukce pódia

Cílem projektu byla zejména zamezit vlhnutí zdiva v důsledku zatékání vody a dále zkrášlit pódium a zpříjemnit účinkujícím vystupování. Stavební práce obsahovaly nové vnější i vnitřní omítky, osazení nových oken a dveří, obklad stěny, novou betonovou desku včetně hydroizolace a nové nátěry a malby.

Obrázek 8.5 – Pódium po rekonstrukci [29]

5) Opěrná zeď

Tento projekt řešil zajištění svahu u rybářské chaty. V rámci rekonstrukce rybníků totiž jílovitá zemina ze svahu neustále uvolňovala kamení, které ohrožovalo kolemjdoucí. Opěrná zeď byla zhotovena z kamenů uložených do gabionových košů.

6) Workoutové hřiště

Projekt zahrnoval vybudování workoutového hřiště na ploše o rozměrech 10x10 metrů. Hřiště disponuje umělým povrchem a spoustou konstrukcí určených ke cvičení.

Obrázek 8.6 – Workoutové hřiště [29]

7) Lavičky z recyklovaného odpadu

Jedná o osazení moderních a odolných lavic určených k sezení. Kromě lavic byl také osazen odpadkový koš ze stejného materiálu. Tyto lavice byly vyrobeny moderní technologií z recyklovaného odpadu firmou Glasdon.

8) Komunikace pro pěší

Projekt byl realizován zejména za účelem zvýšení bezpečnosti osob pohybujících se okolo v blízkosti hlavní silnice. Zajišťuje tak bezpečných přístup do areálu. Součástí projektu bylo vybudování chodníku ze zámkové dlažby, včetně obrubníků a veřejného osvětlení.

8.3 Financování a investiční náklady projektů

Na žádný z projektů obec nečerpala úvěr. Bylo využíváno pouze vlastních zdrojů a dotací. Obec při financování projektů zejména z důvodu efektivního rozpočtového hospodaření (viz. kapitola 7) neměla nijak výrazné potíže. Potíže vznikly spíše na straně dotací, kdy na rekonstrukci pódia a rekonstrukci rybníků dotace nebyla udělena. Při rekonstrukci rybníků se obci sice podařilo dosáhnout na alternativní dotaci, kde však bohužel bylo podmínkou omezení veškeré podnikatelské činnosti spojené s chovem ryb.

Celkové investiční náklady na všechny projekty byly ve výši bezmála 9,7 milionu Kč. Přehled všech nákladů je znázorněn v tabulce 8.2.

Tabulka 8.2 – Investiční náklady projektů a jejich financování

1	Dětské hřiště	563 123 Kč
	– vlastní zdroje	178 569 Kč
	– dotace z Ministerstva pro místní rozvoj	384 554 Kč
2	Multifunkční hřiště	1 948 375 Kč
	– vlastní zdroje	978 085 Kč
	– dotace z Fondu Zlínského kraje	970 290 Kč
3	Rekonstrukce rybníků	4 255 425 Kč
	– vlastní zdroje	904 425 Kč
	– dotace z Ministerstva zemědělství ČR	3 351 000 Kč
4	Rekonstrukce pódia	826 845 Kč
	– vlastní zdroje	826 845 Kč
	– dotace z Fondu Zlínského kraje	neudělena
5	Opěrná zeď	233 990 Kč
	– vlastní zdroje	233 990 Kč
6	Workoutové hřiště	701 437 Kč
	– vlastní zdroje	105 216 Kč
	– dotace z Fondu Zlínského kraje	420 000 Kč
	– dotace z Ministerstva pro místní rozvoj	176 221 Kč
7	Lavičky z recyklovaného odpadu	229 537 Kč
	– vlastní zdroje	69 537 Kč
	– dotace z Fondu Zlínského kraje	160 000 Kč
8	Komunikace pro pěší	920 819 Kč
	– vlastní zdroje	398 819 Kč
	– dotace z Fondu Zlínského kraje	522 000 Kč
Vlastní zdroje celkem		3 695 486 Kč
Dotace celkem		5 984 065 Kč
Celková cena včetně DPH		9 679 551 Kč

8.4 Posouzení postupu obce při investiční činnosti

Tato podkapitola se stručně věnuje postupům obce při realizaci výše zmíněných projektů a dále posouzením těchto postupů. Investiční činnost v obci Brusné je řízena zastupitelstvem obce v čele se starostkou.

Na základě analýzy obcí poskytnutých dat a informací, které se týkaly zejména chronologického vývoje investičních projektů bylo zjištěno několik faktů, kterým se věnují následující podkapitoly.

8.4.1 Financování

Zkoumané projekty byly až na výjimky financovány z vlastních zdrojů a dotací. Na žádný projekt nebyl čerpán bankovní úvěr. Z hlediska financování nedošlo v oblasti posuzovaných projektů k žádné kritické situaci.

8.4.2 Výběrové řízení

Ve výběrovém řízení se vedení obce svědomitě řídilo zákonem o zadávání veřejných zakázek. Při posuzování nabídek bylo pečlivě kontrolováno plnění zadaných požadavků, což byly zejména kvalifikační předpoklady a technická, profesní a ekonomická způsobilost. Z uchazečů, kteří splnili tyto požadavky si obec vždy vybrala zhotovitele s nejnižší nabídkovou cenou. Nabídková cena tedy byla pro obec kritériem s největší vahou, ne však kritériem jediným. Krátce po výběrovém řízení byla vždy podepsána smlouva o dílo se zhotovitelem.

8.4.3 Dotace

Obec při realizaci investičních projektů aktivně žádala o dotace, které nakonec většinou byly poskytnuty, pravděpodobně díky splnění všech podmínek a včasnému doložení podkladů na příslušné úřady.

Problémy s dotacemi nastaly u několika projektů. Při rekonstrukci rybníků byla zamítnuta dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR. Důvodem byl velký zásah do krajiny v podobě kamenných svahů rybníku. Pro obec to byl podstatný problém, jelikož tato dotace měla pokrýt téměř 80 % celkových nákladů více jak čtyřmilionového projektu. Tento projekt však z vážných důvodů nebylo možné odložit, a tak se obci možnost využít bankovního úvěru, či alternativa v podobě dotace z Ministerstva zemědělství ČR. Nevýhodou však byla podmínka zákazu provozu podnikatelské činnosti v chovu ryb pod dobu 10 let. I za tuto cenu se však obec rozhodla dotace využít, neboť financování úvěrem by bylo velkým zatížením pro obecní rozpočet.

Další zamítnutá dotace se pak týkala rekonstrukce pódia. Sdělení o neudělení dotace z Fondu Zlínského kraje obec obdržela až po uzavření smlouvy o dílo se zhotovitelem. Zastupitelstvo obce rozhodlo o financování této investiční akce z vlastních zdrojů.

Problém nastal také při žádosti o dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj na workoutové hřiště. Tato žádost byla totiž zamítnuta. Obci se však podařilo sehnat dosáhnout na dotaci z Fondu Zlínského kraje. Na základě rozhodnutí vlády ČR v důsledku pandemie covid-19 byla obci na tento projekt v roce 2020 poskytnuta další dotace, a to z Ministerstva pro místní rozvoj.

Při posouzení postupu obce při investiční činnosti nebyly shledány žádné závažné nedostatky. V případě neočekávaných problémů obec situaci zvládla bez jakéhokoli podstatného zatížení obecního rozpočtu. Zástupci obce při realizaci pravidelně prováděli kontroly projektů, patřičně komunikovali s příslušnými úřady i zhotoviteli. Ze strany obce současně nedocházelo k žádnému porušení smluvních ujednání. Při realizaci projektů obec informovala občany o vývoji a aktivně hájila veřejné zájmy a práva občanů. Veškeré informace o projektech jsou přehledně zmíněny v ročenkách obce. Kladně lze hodnotit také postup obce při výběru investičních projektů. Projekty realizované v posledních letech totiž významně přispěly k rozvoji obce a zvýšení životní úrovně obyvatelstva.

9 Ekonomické a finanční zhodnocení investice

Ideální metodou pro hodnocení ekonomické efektivity a výhodnosti veřejných projektů je tzv. CBA analýza neboli analýza nákladů a přínosů. Účelem této analýzy je vyčíslit veškeré finanční náklady vynaložené na realizaci či údržbu projektu a výnosy plynoucí z této investice. Kromě toho však tato analýza počítá také se socioekonomickými přínosy, případně ztrátami. Jedná v podstatě o vliv projektu na své okolí, např. místní obyvatele. Takový vliv se pro účely této analýzy musí kvantifikovat, tj. převést na peněžní toky.

Hodnocené projekty představené v předchozí kapitole jsou z hlediska jejich funkčnosti a chodu samostatné a na sobě vzájemně nezávislé. V takovém případě by se měl každý projekt hodnotit zvlášť. Projekty v této práci jsou na sobě však přímo závislé, co se týká ekonomické analýzy, tedy socioekonomických přínosů. Z toho důvodu budou všechny tyto projekty posouzeny a hodnoceny jako jeden celek.

V této kapitole bude provedena nejprve finanční analýza projektu. Poté budou charakterizovány jednotlivé socioekonomické dopady, včetně jejich kvantifikace. Nakonec dojde k započtení těchto dopadů do analýzy a k samotnému zhodnocení ekonomické efektivity pomocí určených ukazatelů.

9.1 Finanční analýza projektu

Toto finanční posouzení počítá pouze s reálnými finančními toky jednotlivých projektů, ať už kladnými nebo zápornými. Jelikož je důležité zohlednit také časovou hodnotu peněz, byla použita diskontní sazba ve výši 4 %. Tato sazba byla doporučena Evropskou komisí. Na základě doporučení Evropské komise bylo rovněž zvoleno referenční období vhodné pro hodnocení tohoto projektu, a to 20 let. Všechna data pro finanční analýzu projektů byla pořízena z interních dokumentů obce.

9.1.1 Finanční cashflow – investiční fáze

Pokud vezmeme v potaz celý projekt, jednotlivé investiční náklady obci Brusné vznikaly v poměrně dlouhém časovém období, konkrétně v letech 2015–2020. V těchto letech už však některé části projektu generují provozní finanční toky. Z toho důvodu byly pro výpočet celkového cashflow projektu vzniklé investiční náklady zařazeny do tzv. „nulého“ roku, což byl v tomto případě rok 2015. Tyto investiční náklady jsou pro přehled vyobrazené v následující tabulce. Jedná se

pouze o vlastní zdroje, tedy o investiční náklady očištěné o nenávratné finanční prostředky (dotace).

Tabulka 9.1 – Finanční cashflow – investiční fáze

Projekt	Rok	Vlastní zdroje
Dětské hřiště	2015	178 569 Kč
Multifunkční hřiště	2016	978 085 Kč
Rekonstrukce rybníků	2017, 2018	904 425 Kč
Rekonstrukce pódia	2018	826 845 Kč
Opěrná zeď	2019	233 990 Kč
Workoutové hřiště	2019	105 216 Kč
Lavičky z recyklovaného odpadu	2020	69 537 Kč
Komunikace pro pěší	2020	398 819 Kč
FINANČNÍ CF		-3 695 486 Kč

9.1.2 Finanční cashflow – provozní fáze

Dětské hřiště

Hřiště je prakticky bezúdržbové. Každý rok se provádí jen nahodilé opravy poškozených částí. Obec i na základě doporučení od výrobce počítá s náklady na opravy a údržbu 2 800 Kč ročně. Dále jsou do nákladů započteny ještě ostatní položky, jako svoz odpadu, pojištění apod. Obec počítá s částkou 1 000 Kč ročně. Hřiště neprodukuje žádné výnosy. Tyto finanční toky obci vznikají od roku 2016, kdy byl zahájen provoz hřiště.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 3 800 Kč

Multifunkční hřiště

I tohle hřiště je prakticky bezúdržbové. Hlavní nákladovou položkou je rekultivace povrchu, která se provádí jednou za 5 let. Při rozpočítání této částky na jednotlivé roky a současném započtení drobné údržby obec počítá s částkou 5 000 Kč ročně. Dalším nákladem je spotřeba energie umělého osvětlení, která byla vypočtena na základě zjištění příkonu daného typu osvětlení, průměrné doby svícení a ceny elektrické energie za 1 kWh. Celkově byl tento náklad při minimálním využití svícení vypočten na 1 200 Kč ročně. Ostatní náklady jako svoz odpadu či pojištění byly vyčísleny na 2000 Kč ročně.

Hřiště obci generuje výnosy z pronájmu. Hodina pronájmu hřiště stojí 50 Kč. Průměrné roční výnosy hřiště z pronájmu jsou 16 800 Kč. Lze dopočítat, že je hřiště využíváno průměrně 336 hodin v roce. Provoz hřiště byl zahájen v roce 2017.

Celkové roční výnosy – 16 800 Kč

Celkové roční náklady – 8 200 Kč

Rekonstrukce rybníků

Co se týče údržby, počítá obec s každoročními náklady 5 000 Kč. Ostatní náklady tvoří 1 000 Kč. Jelikož byla rekonstrukce dokončena v roce 2018, vznikají obci tyto náklady od následujícího roku.

V současnosti rybníky negenerují žádné výnosy. Obec však plánuje výnosy z prodeje povolenek, ale až od roku 2028. Na základě zkušeností s podnikáním v chovu ryb si obec představuje prodávat 2 typy povolenek. Počítá se s povolenkou typu „Chyt’ a pust’“ za cenu 300 Kč a prodejem 90 ks ročně, a dále s povolenkou klasického typu za cenu 450 Kč a prodejem 100 ks ročně. Při takovém nastavení budou rybníky od roku 2028 generovat výnosy 72 000 Kč ročně.

Celkové roční výnosy – 72 000 Kč (od roku 2028)

Celkové roční náklady – 5 000 Kč

Rekonstrukce pódia

Obec plánuje na údržbu a opravy pódia a jeho zázemí každoročně vyčlenit částku ve výši 2 000 Kč. Obec současně počítá s náklady na úklid ve výši 500 Kč ročně. Dalším nákladem je spotřeba energie. Elektrickou energii zde využívají pouze účinkující na kulturních akcích a byla vyčíslena na 3 000 Kč ročně. Tento projekt negeneruje žádné výnosy. Pro finanční analýzu se tyto toky počítají od prvního roku po rekonstrukci, tedy 2019.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 5 500 Kč

Opěrná zeď

Projekt vybudování opěrné zdi negeneruje žádné provozní finanční toky.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 0 Kč

Workoutové hřiště

Hřiště je vyrobeno takovým způsobem, že nevyžaduje prakticky žádnou údržbu. Jedná se pouze o každoroční vyklizení nečistot z umělého povrchu. Obec počítá s částkou 1 000 Kč ročně. Z projektu obci neplynou žádné výnosy.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 1 000 Kč

Lavičky z recyklovaného odpadu

Lavičky vyžadují pouze minimální údržbu. Obec počítá s částkou 500 Kč ročně.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 500 Kč

Komunikace pro pěší

Je logické, že tento chodník obci negeneruje žádné výnosy. Součástí projektu je však také veřejné osvětlení. Jelikož obec zná pouze náklady na veřejné osvětlení v celé obci, byla výsledná částka zase spočítána na základě zjištěného příkonu daného typu svítidla. Podél chodníku se nachází 6 lamp pouličních lamp o příkonu 120 W. Pokud vezmeme v potaz průměrnou dobu svícení v České republice a průměrnou cenu elektrické energie za 1 kWh v roce 2020, vychází částka 14 200 Kč ročně. Obec dále počítá s náklady na údržbu chodníku 3 000 Kč ročně. Jedná se zejména o čištění a odplevelení.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 17 200 Kč

Ostatní

Jelikož obec od roku 2018 najímá člověka na pozici správce areálu, vznikají obci v souvislosti s tímto velkým projektem také osobní náklady. Správce má s obcí sjednanou dohodu o provedení práce. Obec mu platí 150 Kč na hodinu.

Celkové roční výnosy – 0 Kč

Celkové roční náklady – 36 000 Kč

9.1.3 Celkové finanční cashflow projektu

Výše zmíněné investiční náklady a provozní finanční toky byly sečteny do jednotlivých let a znázorňuje je tabulka 9.2 na následující straně. Každoroční finanční cashflow bylo vynásobeno diskontním faktorem, vycházejícím z již zmíněné diskontní sazby 4 %. Tak byla zohledněna časová hodnota peněz, která v průběhu let klesá.

Následným kumulováním diskontovaného cashlow po celou dobu referenčního horizontu (až do roku 2034) byla zjištěna čistá současná hodnota projektu NPV = -4 090 903 Kč. Záporná hodnota tohoto ukazatele značí, že je projekt nepřijatelný. Co se týče doby návratnosti, investice by se nejenže nevrátila do konce referenčního období, ale nejspíše by se nenavrátila ani po dobu technické životnosti jednotlivých částí projektů. Jelikož se však jedná o veřejný projekt, bude potřeba definovat ještě socioekonomické dopady a vyčíslit je.

Tabulka 9.2 – Finanční CF v jednotlivých letech a jeho diskontování

Rok	Finanční CF	Diskontní faktor	CF diskontované	CF diskontované kumulované
IF	-3 695 486 Kč	1	-3 695 486 Kč	-3 695 486 Kč
2016	-3 800 Kč	0,9615	-3 654 Kč	-3 699 140 Kč
2017	4 800 Kč	0,9246	4 438 Kč	-3 694 702 Kč
2018	-31 200 Kč	0,8890	-27 737 Kč	-3 722 439 Kč
2019	-41 700 Kč	0,8548	-35 645 Kč	-3 758 084 Kč
2020	-42 700 Kč	0,8219	-35 096 Kč	-3 793 180 Kč
2021	-60 400 Kč	0,7903	-47 735 Kč	-3 840 915 Kč
2022	-60 400 Kč	0,7599	-45 899 Kč	-3 886 814 Kč
2023	-60 400 Kč	0,7307	-44 134 Kč	-3 930 948 Kč
2024	-60 400 Kč	0,7026	-42 436 Kč	-3 973 384 Kč
2025	-60 400 Kč	0,6756	-40 804 Kč	-4 014 188 Kč
2026	-60 400 Kč	0,6496	-39 235 Kč	-4 053 423 Kč
2027	-60 400 Kč	0,6246	-37 726 Kč	-4 091 149 Kč
2028	-60 400 Kč	0,6006	-36 275 Kč	-4 127 423 Kč
2029	11 600 Kč	0,5775	6 699 Kč	-4 120 725 Kč
2030	11 600 Kč	0,5553	6 441 Kč	-4 114 284 Kč
2031	11 600 Kč	0,5339	6 193 Kč	-4 108 090 Kč
2032	11 600 Kč	0,5134	5 955 Kč	-4 102 135 Kč
2033	11 600 Kč	0,4936	5 726 Kč	-4 096 409 Kč
2034	11 600 Kč	0,4746	5 506 Kč	-4 090 903 Kč

9.2 Ekonomická analýza projektu

V této podkapitole bude finanční analýza doplněna o socioekonomické dopady projektu převedené na peněžní toky. Poté bude posouzena ekonomická efektivnost celého projektu.

Nejprve je potřeba identifikovat zainteresované strany, tzv. beneficianty, na které bude mít projekt určitý dopad. Poté je nutné tyto dopady konkrétně charakterizovat a rozdělit na ocenitelné a neocenitelné. Ocenitelné dopady pak budou vhodným způsobem převedeny na konkrétní peněžní toky.

Ty nejdůležitější společenské dopady jsou znázorněny ve dvou následujících podkapitolách 9.2.1 a 9.2.2. Nejprve jsou představeny ocenitelné přínosy, poté přínosy neocenitelné. Co se týče socioekonomických nákladů projektu, tzv. costs, nebyly shledány žádné výrazné skutečnosti, které by podstatným způsobem ovlivnily výsledky této ekonomické analýzy.

9.2.1 Ocenitelné socioekonomické přínosy

Tabulka 9.3 – Ocenitelné socioekonomické přínosy

Beneficiant	Přínos
Obec	Zvýšení tržeb – hospoda
Obec	Zvýšení tržeb – vesnické zábavy
Obec	Opěrná zeď – úspora nákladů na odklizení zeminy
Obec	Komunikace pro pěši – úspora nákladů na el. energii
Obec	Rekonstrukce pódia – úspora nákladů na vysoušení zdiva
Zdravotní pojišťovny	Všechna hřiště – úspora nákladů na léčbu obezity dětí
Obyvatelé	Multifunkční hřiště – úspora nákladů za pronájem hřiště

Zvýšení tržeb – hospoda

Zvýšení tržeb hospody bylo obcí zpozorováno od roku 2019, což byl první rok po rozsáhlé rekonstrukci rybníků. Tento fakt byl nejspíš způsoben zejména větší návštěvností areálu. Z údajů obce bylo zjištěno, že průměrně došlo k navýšení tržeb o 1 270 Kč za den. Současně bylo zjištěno, že je místní hospoda otevřena průměrně 152 dní v roce. Po vynásobení je výsledný přínos 193 040 Kč ročně. Beneficientem je zde obec.

Zvýšení tržeb – vesnické zábavy

Po rekonstrukci rybníků bylo zaznamenáno také navýšení tržeb vesnických zábav. Došlo k navýšení tržeb z prodeje vstupenek, ale také z prodeje občerstvení. Toto navýšení bylo rozhodně způsobeno větší návštěvností těchto akcí v důsledku zatraktivnění areálu, avšak také zdražením vstupného o 30 Kč, což si však obec vzhledem ke stavu areálu mohla dovolit. Tržby z prodeje vstupenek stouply o 54 000 Kč ročně a tržby z prodeje občerstvení o 36 000 Kč ročně. To vše při zachování stejného počtu akcí za rok. Celkový socioekonomický přínos je tedy 90 000 Kč ročně a beneficientem je zde obec.

Opěrná zeď – úspora nákladů na odklizení zeminy

Před vybudováním opěrné zdi docházelo k postupnému sesouvání jílovitého svahu. Z důvodu zachování průchodnosti cesty kolem rybníka bylo nutné svah dát do původního stavu, případně odstranit sesutou zeminu. Tuto práci prováděli 2 obecní zaměstnanci, a to většinou dvakrát do roka. Práce jim obvykle trvala přibližně 6 hodin. Jelikož byla obcí poskytnuta informace o platu zaměstnance, lze se dopočítat k osobním nákladům na tuto práci. Jedná se o 2 550 Kč ročně.

K této práci zaměstnanci využívali také traktor s radlicí, přičemž na základě technického listu bylo zjištěno, že tento traktor při pracovním zápřahu spotřebuje průměrně 12,1 litrů nafty na hodinu. Pokud bychom vzali v úvahu

průměrnou cenu nafty za posledních pár let, což je přibližně 30 Kč za litr, dostaneme se na částku 2 904 Kč ročně. Celková úspora nákladů na odklizení zeminy je tedy 5 454 Kč. Beneficientem je zde obec.

Komunikace pro pěší – úspora nákladů na spotřebu elektrické energie

Na místě chodníku původně stálo 6 lamp veřejného osvětlení. Po vybudování chodníku tyto lampy byly nahrazeny jinými, které jsou podle výrobce úspornější o 40 %. Již v kapitole 9.1.2 byly zjištěny náklady na elektrickou energii těchto šesti lamp. Bylo to 14 200 Kč. Pokud bychom vzali v úvahu, že tato částka je tedy 60 % nákladů původních lamp (40% úspora), dopátráme se k úspoře, a tedy socioekonomickému přínosu 9 500 Kč ročně. Beneficientem je zde obec.

Rekonstrukce pódia – úspora nákladů na vysoušení zdiva

Jelikož do vnitřních prostor pódia skrytě zatékala dešťová voda (nejspíše střechou), začala se na zdech tvořit plíseň a bylo zřejmé, že zdivo postupně vlhne. Původně nebyla známa příčina, a tak obec využívala vysoušečů zdiva, které si zapůjčovala za 400 Kč na den. Tyto vysoušeče bylo nutné použít přibližně 5 dní v každém měsíci. Ačkoliv obec tyto vysoušeče používala pouze pár měsíců, než se zjistila skutečná příčina, roční náklady na vysoušení by se vyšplhaly až do výše 24 000 Kč ročně. Pokud by obec neprovedla rekonstrukci pódia, pravděpodobně by tyto náklady musela každým rokem vynaložit. Roční úspora je tedy 24 000 Kč a beneficientem tohoto přínosu je obec.

Všechna hřiště – úspora nákladů na léčbu obezity dětí

Hřiště mají pro vývoj dítěte nepochybně řadu důležitých přínosů, které se však obtížně převádí na peněžní toky. Jedním z možných ocenitelných přínosů je však úspora nákladů zdravotních pojišťoven na léčbu obezity dětí. Díky vybudování těchto hřišť v obci Brusné se dětem naskytla možnost mít kde trávit s ostatními vrstevníky svůj volný čas. Děti tak mají pohyb a nemusí sedět doma u počítačů, jak je tomu v dnešní době čím dál více zvykem.

Dle zdrojů Česká průmyslová zdravotní pojišťovna vynaložila v roce 2020 více jak 19 milionů Kč na léčbu obezity dětí do 18 let. Tyto náklady byly vynaloženy na léčbu 3 237 dětí. Náklady na jedno dítě jsou tedy přibližně 6 000 Kč. Z jiného zdroje bylo zjištěno, že v roce 2020 bylo obézní téměř každé 10. dítě. [30][31]

V obci Brusné trvale žije 73 dětí ve věku 0–18 let (rok 2020). Pokud budeme počítat, že je obézní každé 10. dítě, celková úspora zdravotních pojišťoven je pak 43 800 Kč ročně. Beneficientem jsou zde zdravotní pojišťovny. [32]

Multifunkční hřiště – úspora nákladů za pronájem hřiště

Již výše bylo zmíněno, že si obec účtuje za využití hřiště 50 Kč na hodinu a průměrně je hřiště pronajato 336 hodin v roce. Vlastním průzkumem bylo

zjištěno, že pronájmy podobných hřišť a sportovních hal v blízkých městech Bystřice pod Hostýnem a Holešov stojí přibližně 400 Kč na hodinu. Pokud bychom vzali v potaz, že by již zmíněných 336 hodin obyvatelé strávili na těchto jiných hřištích, zaplatili by za pronájem ročně o 117 600 Kč více než na hřišti v Brusném. Dochází zde tedy k úspoře 117 600 Kč ročně a beneficianti jsou zde lidé využívající hřiště. Částka za pronájem hřiště v Brusném je opravdu velmi nízká a je otázkou, zda by pro obec nebylo výhodnější účtovat si více. Alternativou by také mohlo být, účtovat si vstupné na jednu osobu, a ne pronájem celého hřiště.

Všechny zmíněné socioekonomické přínosy byly za každý rok připočteny do původního cashflow z finanční analýzy.

9.2.2 Neocenitelné socioekonomické přínosy

Tabulka 9.4 – Neocenitelné socioekonomické přínosy

Beneficiant	Přínos
Obyvatelé	Opěrná zeď – zvýšení bezpečnosti kolemjdoucích
Chodci	Komunikace pro pěší – zvýšení bezpečnosti chodců
Děti, rodiny, společnost	Hřiště – psychické i fyzické zdraví dětí, zdravý vývoj
Účinkující	Pódium – zvýšení pohodlí při vystoupení
Obyvatelé	Multifunkční hřiště – zvýšení zdraví dospělých obyvatel
Obyvatelé	Multifunkční hřiště – úspora času a nákladů na cestu
Rodiny s dětmi	Hřiště – úspora času a nákladů na kroužky a zábavná centra

Pro některé přínosy z tabulky 9.4 by se možná našel způsob ocenění a převodu na peněžní toky. Bylo by to však velmi obtížné a pravděpodobně velmi zkreslené a vzdálené od reality.

Opěrná zeď

Vybudování opěrné zdi nepochybně zvýšilo bezpečnost cesty kolem rybníka. Po této cestě chodí na procházky kolem rybníka spousta lidí, včetně maminek s dětmi. V důsledku uvolňování zeminy se někdy dokonce stávalo, že došlo k uvolnění a sesuvu kamení.

Komunikace pro pěší

K navýšení bezpečí chodců došlo nepochybně také při vybudování nového chodníku podél hlavní silnice. Původně zde nebyl žádný chodník a chodci směřující do areálu, či vedlejší vesnice využívaly k pohybu právě silnici. Jelikož zde však v minulosti nedocházelo k žádným nehodám ani srážkám, těžko se tento přínos oceňuje.

Všechna hřiště

Je nepochybné, že dětská hřiště poskytují dětem atraktivní a herní prostředí pro rozvoj jejich kreativity, koordinace, síly, zdatnosti i rychlosti. Pobyt na takovém hřišti jim zkrátka napomáhá k fyzickému i duševnímu rozvoji. Kromě toho dětem různá hřiště poskytují prostředí pro socializaci se svými vrstevníky, namísto toho, aby trávili svůj čas u virtuálních her a televizí. Dochází tak k navazování prvních přátelských vztahů. Pro menší děti je hřiště současně místem, kde mohou trávit čas se svými rodiči. Zároveň i maminky doprovázející děti se zde mohou seznámit s ostatními rodiči a navazovat tak nové kontakty.

Všechny tyto faktory a spousta dalších mají obrovský vliv na společnost, neboť je známo, že právě a zejména v dětském věku dochází k formování lidského charakteru. Pouhé vybudování dětského hřiště tedy může do budoucna ovlivnit i lidskou psychiku a např. potřebu psychologické pomoci v budoucnu. Tyto dopady se však velice těžko odhadují, a tím pádem jsou nevyčíslitelné.

Tím, že došlo k vybudování hřišť v obci Brusné byly pravděpodobně ušetřeny i nějaké finance z rodinných rozpočtů, neboť někteří rodiče by své děti nejspíše vozili do různých zábavných zařízení, či dětských kroužků, které jsou samozřejmě placené.

Rekonstrukce pódia

Neocenitelným přínosem rekonstrukce pódia je určitě fakt, že došlo ke zpříjemnění vystupování účinkujícím, např. na vesnických zábavách. Byl totiž zrekonstruován také celý interiér a pořízeno nové moderní vybavení.

Multifunkční hřiště

O vlivu hřišť na děti už byla řeč. Multifunkční hřiště však využívají především dospělí. Jelikož má sport příznivý vliv na zdraví a fyzickou kondici člověka, dochází nepochybně ke zkvalitnění života a zdraví těchto lidí. Do jaké míry je však velmi těžké odhadnout.

Dalším benefitem je určitě úspora času a nákladů na cestu, kterou by lidé využívající hřiště museli podstoupit v případě, že by dojížděli na jiné hřiště do okolních měst. Jelikož však není známo, z kama návštěvníci hřiště v Brusném pocházejí a jestli mají auto, případně jaké, tak se tento faktor velmi těžko vyčísluje a oceňuje. Při ocenění bychom mohli vzít např. průměrnou spotřebu aut, avšak bohužel se nedá ani určit, kolik návštěvníků na hřiště chodí, a kolika auty jezdí.

9.2.3 Celkové ekonomické cashflow projektu

Všechny ocenitelné přínosy projektu byly sečteny do jednotlivých let a přičteny k původnímu nediskontovanému cashflow z finanční analýzy. Tak bylo získáno ekonomické cashflow. V následující tabulce 9.5 bylo provedeno diskontování ekonomického CF, tak jako tomu bylo u finanční analýzy. Znovu byla použita diskontní sazba 4 % a referenční období 20 let.

Tabulka 9.5 – Ekonomické CF v jednotlivých letech a jeho diskontování

Rok	Ekonomické CF	Diskontní faktor	CF diskontované	CF diskontované kumulované
IF	-3 695 486 Kč	1,0000	-3 695 486 Kč	-3 695 486 Kč
2016	40 000 Kč	0,9615	38 462 Kč	-3 657 024 Kč
2017	166 200 Kč	0,9246	153 661 Kč	-3 503 363 Kč
2018	154 200 Kč	0,8890	137 083 Kč	-3 366 280 Kč
2019	432 194 Kč	0,8548	369 441 Kč	-2 996 839 Kč
2020	431 194 Kč	0,8219	354 410 Kč	-2 642 429 Kč
2021	422 994 Kč	0,7903	334 298 Kč	-2 308 130 Kč
2022	422 994 Kč	0,7599	321 441 Kč	-1 986 690 Kč
2023	422 994 Kč	0,7307	309 078 Kč	-1 677 612 Kč
2024	422 994 Kč	0,7026	297 190 Kč	-1 380 422 Kč
2025	422 994 Kč	0,6756	285 760 Kč	-1 094 663 Kč
2026	422 994 Kč	0,6496	274 769 Kč	-819 894 Kč
2027	422 994 Kč	0,6246	264 201 Kč	-555 693 Kč
2028	422 994 Kč	0,6006	254 039 Kč	-301 654 Kč
2029	494 994 Kč	0,5775	285 847 Kč	-15 807 Kč
2030	494 994 Kč	0,5553	274 853 Kč	259 046 Kč
2032	494 994 Kč	0,5134	254 117 Kč	513 162 Kč
2033	494 994 Kč	0,4936	244 343 Kč	757 505 Kč
2034	494 994 Kč	0,4746	234 945 Kč	992 450 Kč

9.3 Závěrečné vyhodnocení výsledků

Po započtení vybraných socioekonomických přínosů byla zjištěny hodnoty jednotlivých ukazatelů.

Čistá současná hodnota projektu (NPV)

NPV celého projektu je 992 450 Kč. Jelikož se jedná o kladnou hodnotu (vyšší než 0), lze projekt z pohledu čisté současné hodnoty hodnotit jako efektivní a přijatelný.

Vnitřní výnosové procento (IRR)

Vnitřní výnosové procento projektu je 2,51 %. Jelikož je to nižší hodnota, než je diskontní sazba, nezbyvá nic jiného než projekt z pohledu vnitřního výnosového procenta hodnotit jako nepřijatelný. Nicméně jak již bylo zmíněno, projekt má spoustu neocenitelných socioekonomických přínosů. Ačkoliv nebylo možné tyto přínosy vyčíslit, je nepochybné, že některé z nich mají obrovský kladný dopad. Navíc jelikož je projekt posuzován pouze po dobu referenčního období, a ne životnosti, nebyla do analýzy započtena zůstatková hodnota projektu. Z těchto všech důvodů se dá pochopit rozhodnutí obce o realizaci projektu.

Diskontovaná doba návratnosti

Diskontovaná doba návratnosti projektu vychází na přibližně 14 let. Z toho pohledu lze projekt hodnotit kladně. Jelikož se investice obci vrátí v průběhu zvoleného referenčního období. Je tedy logické, že se investice vrátí během své životnosti. Na základě tohoto ukazatele lze projekt hodnotit jako přijatelný.

10 Návrh dalšího rozvoje obce

Správné a efektivní rozhodování a výběr vhodných investičních projektů je pro zastupitelstvo obce velmi důležitým úkolem. Vybrané investice mohou podstatným způsobem ovlivnit rozvoj obce a s tím spojenou kvalitu života obyvatelstva, avšak také kvalitu životního prostředí a finanční situaci a stabilitu obce. Pokud by například došlo k určitému pochybení při rozhodnutí o realizaci určitého projektu, mohla by obec zbytečně přijít o své omezené finanční prostředky, které by bylo potřeba v jiných oblastech, a v důsledku toho ohrožit svou finanční stabilitu a likviditu. Proto je důležité každému kroku věnovat patřičnou pozornost a tím předcházet možným problémům.

Nejdůležitějším instrumentem pro účinné a efektivní rozhodování o přijetí či zamítnutí investice je studie proveditelnosti, což je obsáhlá technicko-ekonomická studie, která se vypracovává v předinvestiční fázi projektu. Tato studie investorovi poskytuje ucelený přehled o možných investičních příležitostech a zabývá se jejich technickou, ekonomickou i finanční složkou. Tím investorovi slouží jako podklad pro správné rozhodnutí. Studii proveditelnosti se podrobněji věnuje 3. kapitola.

Při zpracování studie proveditelnosti se využívá také různých analytických metod. Jednou z nich je SWOT analýza, která zjišťuje a zkoumá silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby obce. Jedná se o základní metodu strategického plánování.

10.1 SWOT analýza obce Brusné

V tabulce 10.1 byly na základě vlastní analýzy zjištěny příležitosti, hrozby, silné stránky a slabé stránky obce Brusné. Silné a slabé stránky charakterizují vnitřní prostředí, které má obec pod svou kontrolou, tedy je schopna jej ovlivnit, případně řídit. Příležitosti a hrozby jsou pro obec vnějším prostředím, které obec není schopna ovlivnit, avšak by měla být schopna se tomuto prostředí přizpůsobit.

Ideálně by se obec měla snažit udržovat své silné stránky a řešit či eliminovat stránky slabé. Pokud to z různých důvodů není možné, je vhodné alespoň mírnit dopady těchto slabých stránek. Ve vnějším prostředí je úkolem obce využívat příležitostí, které se v tomto prostředí vyskytují a snažit se mírnit důsledky a dopady hrozeb, pokud by nastaly. Tyto jednotlivé aspekty SWOT analýzy se mohou také prolínat. Obec může např. využít svých silných stránek ke zvládnutí možných hrozeb, nebo využít naskytnutých příležitostí k eliminaci svých slabých stránek.

Tabulka 10.1 – Souhrnná SWOT analýza obce Brusné [vlastní zpracování]

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
– kvalita životního prostředí – dobré podmínky pro turistiku – sportovní i kulturní vyžití – rybníky včetně areálu – vyžití pro rodiny s dětmi – aktivní svazky a spolky – třídění odpadu – vyhlášený penzion v obci – blízkost vzdělávacích zařízení	– špatný stav všech hlavních komunikací – velká vzdálenost do větších měst – stárnutí obyvatelstva – málo kulturních a sportovních akcí – absence sportovních týmů
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
– využití dotačních titulů – poptávka po rekreačním bydlení – poptávka po stavebních pozemcích – vysoký potenciál cestovního ruchu – spolupráce s okolními obcemi	– migrace mladých lidí do větších měst – kůrovcová kalamita – zákaz rybaření do roku 2028 – vztah obyvatel k vedení obce – nízká míra pracovních příležitostí

Jak je patrné z tabulky 10.1, obec má spoustu silných stránek. Nachází se v turisticky vyhledávané lokalitě a současně nabízí díky vhodných investičním aktivitám v minulosti spoustu vyžití po rodiny s dětmi. Pro turisty je v obci také možnost ubytování v penzionu Brusenka. V obci působí také svazky a spolky, které mají mimo jiné na starost pořádání kulturních i sportovních akcí. Výhodou jsou také mnohá vzdělávací zařízení v okolních obcích s přizpůsobenou dopravní obslužností. Jedná se tedy pouze o mateřské a základní školy, avšak případným studentům středních škol už nedělá potíže se dopravit do vzdálenějších měst.

Velkou nevýhodou obce je špatný stav místních komunikací III. třídy. Obec v posledních letech sice vybudovala spoustu vedlejších účelových komunikací, avšak hlavní komunikace procházející skrze obec zůstává v žalostném stavu. Slabinou obce je také vzdálenost do větších měst. V dojezdové vzdálenosti 15 minut se sice nacházejí okresová města Bystřice pod Hostýnem a Holešov, avšak za většími nákupy a službami obyvatelé musí dojíždět až do 40 minut vzdáleného Zlína či Kroměříže. Totéž se týká také dojíždění do práce.

Za příležitosti se dá považovat nabídka různých dotačních titulů pro obce, ať už jsou to dotace EU, národní dotace, či dotace z Fondu Zlínského kraje, které jsou většinou řešeny pro obce individuálně. Velkou příležitostí je také poptávka

po rekreačním i běžným individuálním bydlení. Obec však nemá mnoho volných ploch určených pro toto bydlení, muselo by dojít ke změně územního plánu. Za příležitost se dá považovat také spolupráce s okolními obcemi, např. při rekonstrukci již zmíněných silnic, nebo např. s obcí Rusava v oblasti cestovního ruchu, neboť tato obec je turisticky velmi vyhledávaná a disponuje také spoustou objektů pro rekreační bydlení.

Z hrozeb byla do SWOT analýzy zařazena zejména přetrvávající kůrovcová kalamita a také migrace mladých lidí do větších měst. Takovou migraci je velmi těžké ovlivnit, neboť pro mladé lidi je v dnešní době přirozené migrovat za prací či sociálním životem. A obec v těchto oblastech velkým městům samozřejmě nemůže konkurovat. Další, momentálně neřešitelnou hrozbou, je podmínka dotačního titulu na místní rybníky. Tou je zákaz rybaření do roku 2028. Obec tak přichází o možné výnosy. Hrozbou je také vztah obyvatel k vedení obce.

10.2 Návrh dalších investičních možností

Na základě vytvořené SWOT analýzy lze navrhnout možné investiční projekty pro nadcházející období. Při výběru následujících investičních příležitostí byla kromě vytvořené SWOT analýzy zohledněna také finanční situace obce, zejména prakticky nulová zadluženost a velké množství volných finančních prostředků na bankovním účtu. Byly vybrány hlavně projekty, které by mohly omezit slabé stránky vhodným využitím příležitostí a projekty sloužící k udržení silných stránek obce.

1) Rekonstrukce místní komunikace III. třídy

Pro obec by bylo v nadcházejících letech velmi vhodné začít plánovat rekonstrukci místní hlavní silnice. Při uskutečnění projektu by mohla využít také spolupráce s některými okolními obcemi, kde jsou silnice také ve špatném stavu. Výhodné by bylo také využít pro tuto investici dotaci. V současné době se nabízí národní dotace na obnovu místních komunikací.

Pokud bychom vzali v úvahu, že by se opravovala pouze část místní komunikace, která je ve velmi špatném stavu, bylo by zapotřebí vyměnit asfaltový kryt vozovky v délce 1,5 km, viz. obrázek 10.1 (žlutě vyznačeno).

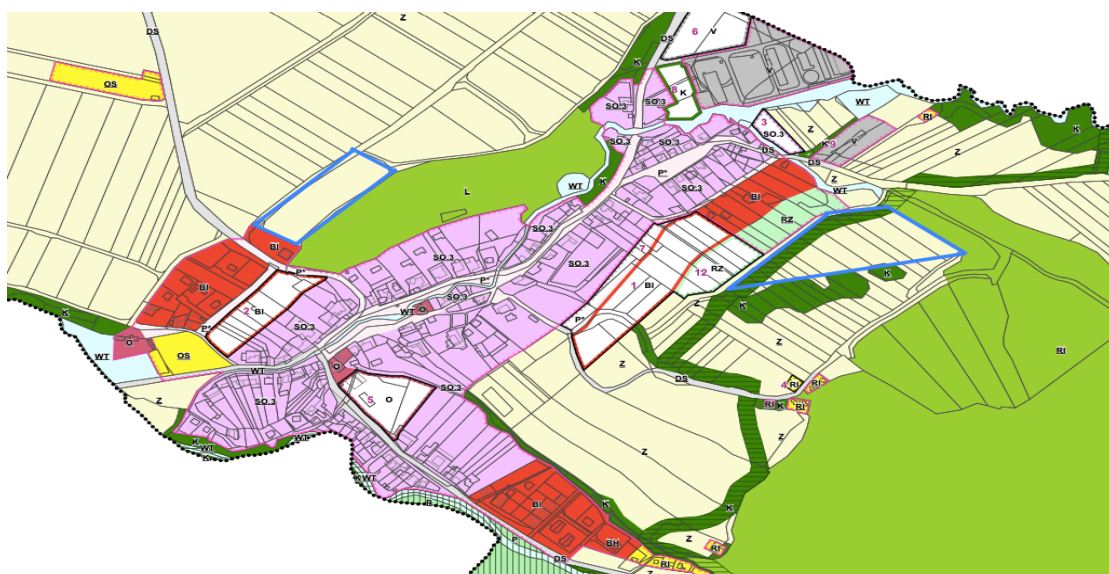
Na základě průměrné ceny rekonstrukce vozovek nižších tříd by v případě obnovy celé konstrukce vozovky v obci Brusné, včetně zlepšení aktivní zóny, vyšla tato rekonstrukce obec na 25,5 milionu Kč. V obci by však nejspíše stačilo pouze vyměnit narušený asfaltový kryt. V takovém případě by náklady na rekonstrukci byly ve výši přibližně 3,75 milionu Kč. Tato čísla je však nutné brát s rezervou, neboť se jedná pouze o hrubý odhad.

Obrázek 10.1 – Část silnice vhodná k rekonstrukci [23]

2) Vytvoření nových ploch pro rekreační bydlení a výstavbu

Je sice faktem, že dochází k migraci mladých lidí pryč z obce, pravdou však také je, že je velký zájem rodin s dětmi o pozemky určené např. k výstavbě nového rodinného domu, nebo pak ze starší populace zájem o rekreační bydlení. Podle územního plánu však není v zájmu obce nové plochy pro bydlení vytvářet a pokud ano, tak pouze v minimálním měřítku. Důvodem je zásah do volné krajiny a tím pádem možné ohrožení životního prostředí vlivem urbanizace. Myslím si však, že se v obci nachází pár rozměrných, a hlavně přístupných pozemků ve vlastnictví obce, které jsou v blízkosti inženýrských sítí a jejichž urbanizací by nedošlo k velkému zásahu do životního prostředí. Tyto pozemky jsou modře znázorněny na obrázku 10.2.

Obrázek 10.2 – Volné pozemky [vlastní dle územního plánu obce Brusné]

Změnou územního plánu a nabídnutí těchto pozemků k prodeji by obec mohla dosáhnout přílivu nového a mladého obyvatelstva. Jak již bylo řečeno, poptávka po tomto bydlení zde je a obec disponuje spoustou zařízení pro děti, např. v podobě dětských hřišť a kulturních akcí pro děti.

3) Rekonstrukce rybářské chaty

U v minulosti rekonstruovaných rybníků se nachází také rybářská chata. Ta je však už ve zchátralém stavu. Investice do její rekonstrukce sice v současnosti není prioritou, protože chata zejména z důvodu zákazu rybaření nemá své využití, avšak možná by bylo na místě zvážit tuto investici někdy okolo let 2027–2028, neboť by pak tato chata mohla najít další využití. Kromě ubytování rybářů by mohla sloužit také k ubytování turistů či veřejnosti, neboť se nachází v atraktivní lokalitě. Jednoduše řečeno by sloužila k rekreaci.

4) Nové kulturní a sportovní akce

Poslední návrh není tak úplně projektem, jako spíše doporučením pro vedení obce. Obec disponuje spoustou zázemí i prostorů pro pořádání kulturních i sportovních akcí, avšak těchto možností z mého pohledu nevyužívá dostatečně. Sbor dobrovolných hasičů v obci každoročně pořádá průměrně 3 vesnické zábavy. Jednou za rok je zde pořádán také sraz heligonkářů. Ostatní akce pořádané místními spolky jsou však spíše pro děti. Doporučil bych čtenější pořádání vesnických zábav, případně i některých sportovních soutěží, od kterých obec v poslední době upustila. Je pravdou, že v obci kromě dobrovolných hasičů nepůsobí žádné sportovní družstva, avšak nebylo by špatné se vrátit alespoň k pořádání hasičských závodů, nebo například zkusit pořádat běžecké závody, kterým okolní členitý terén hodně nahrává. Inspiraci by si Brusné mohlo vzít např. z vedlejší obce Rusava, kde se každoročně pořádají cyklistické MTB závody, které jsou vždy zakončeny bohatým kulturním programem. Častější pořádání sportovních i kulturních akcí by mohlo také napomoci zlepšení mezilidských vztahů v obci, zatraktivnit obec pro širokou veřejnost a nalákat nové turisty.

11 Závěr

První kapitola teoretické části diplomové práce pojednávala obecně o investicích a investičním rozhodování. Bylo zde popsáno členění investic a definován investiční prostor. Dále se kapitola věnovala klasifikaci investičních projektů, jejich životnímu cyklu a ukazatelům ekonomické efektivity.

Poté byla v teoretické části popsána studie proveditelnosti, její základní osnova a jednotlivé metody v ní používané. Jelikož se diplomová práce týká veřejného investičního projektu a jedním ze způsobů financování projektů jsou dotace, bylo nezbytné také objasnit problematiku dotační politiky EU a České republiky.

Poslední kapitolou teoretické části byl výčet vybraných ukazatelů finanční analýzy. Byly zmíněny ukazatele vhodné pro hodnocení rozpočtového hospodaření a finanční stability municipalit. Tato kapitola tedy čtenáře uvádí do problematiky finanční analýzy, která byla provedena později.

Praktická část začíná představením obce Brusné, tedy obce vybrané pro účely této diplomové práce. Tato kapitola čtenáře seznámila s prostředím a životem v obci.

Jednou z nejrozsáhlejších kapitol práce byla následující kapitola, ve které bylo hlavním úkolem provést posouzení finanční situace obce. Finanční situace byla posuzována zpětně v období realizace investičních projektů, tedy v letech 2016–2020. Nejprve byla na základě rozvahy provedena analýza majetkové struktury a zdrojů krytí. Zbytek kapitoly sloužil k analýze rozpočtového hospodaření, a to jak příjmové, tak i výdajové strany rozpočtu, a dále analýze likvidity a zadluženosti. Na závěr byl okrajově zmíněn monitoring obcí ČR. Při posouzení finanční situace nebyly zjištěny žádné závažné nedostatky a finanční situaci v obci Brusné bylo možné hodnotit jako velmi příznivou a s minimálními riziky.

V další kapitole už byl představen konkrétní investiční projekt, který se však skládal z několika menších projektů. Byly zde zmíněny všechny základní popisy a údaje, potřebné k pochopení kontextu projektu a následnému posouzení ekonomické efektivity.

Po představení projektu byl ještě posouzen postup obce při investiční činnosti a realizaci projektů. I tady nebyly shledány žádné závažné nedostatky. Vedení obce dokáže i při vzniku nečekaných problémů situaci pružně řešit.

Předposlední kapitola se pak věnovala samotnému zhodnocení ekonomické efektivity projektů. Na základě čisté současné hodnoty a diskontované doby návratnosti se projekt dal hodnotit jako přijatelný, avšak vnitřní výnosové procento bylo nakonec nižší než diskontní sazba. Z pohledu výnosnosti byl tedy

projekt hodnocen jako nepřijatelný. Avšak je zřejmé, že má projekt spoustu obrovských kladných dopadů na společnost, které nebylo možné realisticky ocenit. Z toho důvodu je také logické, že se obec rozhodla tento projekt realizovat. Toto rozhodnutí lze hodnotit kladně.

V poslední kapitole byla vytvořena SWOT analýza obce, na základě které byl nastíněn a navrhnut další možný rozvoj obce a investiční činnost. Byly zde představeny další možné investiční projekty. Za nejdůležitější z nich se dá považovat rekonstrukce místní silnice III. třídy.

Finanční situace obce, její postup při investiční činnosti a způsob investičního rozhodování lze hodnotit příznivě a kladně.

12 Seznam literatury

- [1] KORYTÁROVÁ J.: *Ekonomika investic, studijní opora VUT FAST* – revidované vydání, Brno 2020
- [2] PUCHÝŘ B., MARKOVÁ L., TICHÁ A., HRABINCOVÁ D.: *Základy podnikové ekonomiky, studijní opora VUT FAST*, Brno
- [3] Co je investiční riziko? *Peníze.cz* [online]. [cit. 4. června 2021] Dostupné z: <https://www.penize.cz/232722-co-je-investicni-riziko>
- [4] Co je investice? *Moneta* [online]. [cit. 4. června 2021] Dostupné z: <https://www.moneta.cz/slovník-pojmu/detail/co-je-investice>
- [5] FOTR J., SOUČEK I., *Investiční rozhodování a řízení projektů: jak připravovat, financovat a hodnotit projekty, řídit jejich riziko a vytvářet portfolio projektů*. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3293-0.
- [6] KORYTÁROVÁ J.: *Investování, studijní opora VUT FAST*, Brno 2009
- [7] Analýza investičního záměru – studie příležitosti, *Profipodnikatelskyplan.cz* [online]. [cit. 8. června 2021] Dostupné z: <https://www.profipodnikatelskyplan.cz/analiza-investicniho-zameru/studie-prilezitosti>
- [8] SWOT analýza, *Magdaléna Čevelová* [online]. [cit. 12. července 2021] Dostupné z: <https://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>
- [9] Regionální politika. *Euroskop* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>
- [10] Regionální politika. *Evropská unie* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: https://europa.eu/european-union/topics/regional-policy_cs
- [11] Mapa regionů soudržnosti ČR. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/promeny-ceskych-regionu/>
- [12] Informace o fondech. *Dotace EU* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/informace-o-fondech>
- [13] 10 kroků k získání dotace. *Dotace EU* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/jak-ziskat-dotaci/10-kroku-k-ziskani-dotace>
- [14] Programové období 2014–2020. *Dotace EU* [online]. [cit. 21. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/2014-2020>
- [15] Strukturální fondy. *Vláda ČR* [online]. [cit. 23. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/urad-vlady/strukturálni-fondy/strukturálni-fondy-73340/>
- [16] Programové období 2021–2027. *Dotace EU* [online]. [cit. 23. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.dotaceeu.cz/cs/evropske-fondy-v-cr/kohezni-politika-po-roce-2020>

- [17] Regionální rozvoj. *MMR ČR* [online]. [cit. 23. srpna 2021] Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/regionalni-rozvoj>
- [18] Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+. *MMR ČR* [online]. [cit. 24. srpna 2021] Dostupné z: <https://mmr.cz/cs/microsites/uzemni-dimenze/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-2021>
- [19] OPLUŠTILOVÁ I., *Finanční zdraví obcí a jeho regionální diferenciace*. [Disertační práce] Brno: Masarykova univerzita, 2012.
- [20] KRAFTOVÁ I., *Finanční analýza municipální firmy*. Praha: C.H. Beck, 2002. ISBN 80-7179-778-2.
- [21] PAVLAS M., Ukazatele finanční stability města. *Regionální rozvoj mezi teorií a praxí*, 2015, roč. 4, č. 1.
- [22] *Obec Brusné – Informace* [online]. [cit. 26. listopadu 2021] Dostupné z: <https://www.brusne.cz/informace/>
- [23] *Mapy.cz* [online]. Dostupné z: www.mapy.cz
- [24] *Ročenka obce Brusné 2018*, obec Brusné., vydání: obec Brusné – červen 2019
- [25] Obec Brusné. *Místopisy.cz* [online]. [cit. 26. listopadu 2021] Dostupné z: <https://www.mistopisy.cz/pruvodce/obec/4637/brusne/pocet-obyvatel/>
- [26] Závěrečný účet. *Obec Brusné* [online]. [cit. 6. prosince 2021] Dostupné z: <https://www.brusne.cz/zaverecny-ucet/>
- [27] Monitoring hospodaření ÚSC. *Ministerstvo financí ČR* [online]. [cit. 10. prosince 2021] Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocet/hospodareni-obci/monitoring-hospodareni-uzemnich-samospra>
- [28] *Mapy.cz* [online]. [cit. 20. prosince 2021] Dostupné z: www.mapy.cz
- [29] Informace. *Obec Brusné* [online]. Dostupné z: <https://www.brusne.cz/informace/>
- [30] Léčba obezity vyšla loni ČPZP na 51 milionů korun. *Zdravé Zprávy* [online]. [cit. 10. ledna 2021] Dostupné z: <https://www.zdravezpravy.cz/2021/03/04/lecba-obezity-vysla-loni-cpzp-na-51-milionu-korun/>
- [31] V Česku přibývá obézních dětí. *Moje Zdraví* [online]. [cit. 10. ledna 2021] Dostupné z: <https://www.mojezdravi.cz/zdravi-deti/v-cesku-pribyva-obeznich-deti-je-sance-na-zmenu-6139.html>
- [32] Obyvatelstvo. *Krajská správa ČSÚ ve Zlíně* [online]. [cit. 10. ledna 2021] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xz/obyvatelstvo-xz-obce>

13 Seznam zkratek

a. s.	Akciová společnost
aj.	A jiné
apod.	A podobně
atd.	A tak dále
CF	Cashflow
ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DN	Doba návratnosti
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
ESI	Strukturální a investiční fondy
EU	Evropská unie
ha	Hektar
HDP	Hrubý domácí produkt
IC	Investiční náklady
IRR	Vnitřní výnosové procento
Kč	Koruna česká
km	Kilometr
ks	kusů
kWh	Kilowatthodina
LAU	Místní správní jednotka
MF	Ministerstvo financí
mld.	Miliarda
m n. m.	Metrů nad mořem
např.	Například
NPV	Čistá současná hodnota
NUTS	Nomenklaturní územně statistická jednotka

OP	Operační program
PB	Prostá doba návratnosti
PO	Diskontovaná doba návratnosti
popř.	Popřípadě
PI	Index rentability
PV	Současná hodnota
resp.	Respektive
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
tis	Tisíc
tj.	To je
tzn.	To znamená
tzv.	Takzvaně, takzvaný
W	Watt

14 Seznam obrázků, tabulek a grafů

14.1 Seznam obrázků

Obrázek 2.1 – Základní investiční prostor

Obrázek 2.2 – Schodiště likvidity

Obrázek 2.3 – Bezpečnostní pyramida

Obrázek 2.4 – Úrovně životních cyklů

Obrázek 2.5 – Předinvestiční fáze projektu stavby

Obrázek 3.1 – Základní obsah studie proveditelnosti

Obrázek 3.2 – SWOT analýza

Obrázek 3.3 – Marketingový mix – schéma 4P

Obrázek 4.1 – Regiony soudržnosti ČR

Obrázek 4.2 – Pět cílů politiky soudržnosti 2021–2027

Obrázek 6.1 – Vymezení katastrálního území obce Brusné

Obrázek 8.1 – Plánek areálu

Obrázek 8.2 – Dětské hřiště

Obrázek 8.3 – Multifunkční hřiště

Obrázek 8.4 – Hlavní rybník po rekonstrukci

Obrázek 8.5 – Pódium po rekonstrukci

Obrázek 8.6 – Workoutové hřiště

Obrázek 10.1 – Část silnice vhodná k rekonstrukci

Obrázek 10.2 – Volné pozemky

14.2 Seznam tabulek

Tabulka 4.1 – Úrovně NUTS podle počtu obyvatel

Tabulka 4.2 – Úrovně NUTS a LAU v ČR

Tabulka 5.1 – Ukazatele salda rozpočtu

Tabulka 5.2 – Ukazatele příjmů

Tabulka 5.3 – Ukazatele výdajů

Tabulka 5.4 – Ukazatele likvidity

Tabulka 7.1 – Struktura rozpočtu absolutně (v tis. Kč)

Tabulka 7.2 – Financování salda (v tis. Kč)

Tabulka 7.3 – Běžný a kapitálový rozpočet (v tis. Kč)

Tabulka 7.4 – Krytí kapitálových výdajů investičními transfery

Tabulka 7.5 – Struktura rozpočtu (v %)

Tabulka 7.6 – Plnění odhadů příjmů a výdajů rozpočtu (v %)

Tabulka 8.1 – Zhotovitelé projektů a roky realizace

Tabulka 8.2 – Investiční náklady projektů a jejich financování

Tabulka 9.1 – Finanční cashflow – investiční fáze

Tabulka 9.2 – Finanční CF v jednotlivých letech a jeho diskontování

Tabulka 9.3 – Ocenitelné socioekonomické přínosy

Tabulka 9.4 – Neocenitelné socioekonomické přínosy

Tabulka 9.5 – Ekonomické CF v jednotlivých letech a jeho diskontování

Tabulka 10.1 – Souhrnná SWOT analýza obce Brusné

14.3 Seznam grafů

Graf 4.1 – Prostředky fondů čerpané ČR – 2014–2020

Graf 4.2 – Rozdělení prostředků mezi OP – 2014–2020

Graf 4.3 – Prostředky fondů čerpané ČR – 2021–2027

Graf 4.4 – Rozdělení prostředků mezi OP – 2021–2027

Graf 6.1 – Vývoj počtu obyvatel obce Brusné

Graf 7.1 – Majetková struktura

Graf 7.2 – Zdroje krytí majetku

Graf 7.3 – Saldo hospodaření

Graf 7.4 – Podíl salda běžného rozpočtu na běžných příjmech

Graf 7.5 – Celkové příjmy

Graf 7.6 – Podíl jednotlivých příjmů na celkových příjmech

Graf 7.7 – Daňové příjmy na obyvatele

Graf 7.8 – Podíl vlastních příjmů na celkových příjmech

Graf 7.9 – Celkové výdaje

Graf 7.10 – Podíl jednotlivých výdajů na celkových výdajích

Graf 7.11 – Běžná a okamžitá likvidita